

Aviisi

Inhoud – Sisältö

Van het bestuur	1
Johtokunnalta	1
Kutsu suomalaiseen tanssi-iltaan	2
Uitnodiging voor een Finse dansavond	2
Uitnodiging herfstwandeling 6 oktober 2002	3
Kutsu syyskauden kävelyretkelle lokakuun 6. päivä 2002	4
Uusi johtokunnan jäsen: Pirkko van Bruggen	5
Nieuw bestuurslid: Pirkko van Bruggen	6
Verslag van de textielworkshop in Viittakivi	6
Raportti Viittakiven tekstiilikurssista	7
Olympische Spelen in Helsinki 50 jaar geleden	8
Helsingin olympialaisista 50 vuotta	11
50-vuotishääpäivä	13
Gouden bruiloft	14
Lautalla kohti myrskyä	15
Met de veerboot tegen de storm in	16
In Memoriam consul Robert Key	17
In Memoriam konsuli Robert Key	18
Het zijn geen sprookjes, het is een bron	19
Tarinat, jotka eivät ole satua vaan tiedonlähde	20
Bruidjes en pispotten in Fins Turku	21
Finse evenementen in 2002 – Suomalaistapahtumat vuonna 2002	22
Nederlandse Aty woont al 11 jaar in Sevettijärvi	22
Alankomaalainen Aty asuu jo yksitoista vuotta Sevettijärvellä	24
Carl Ludwig Engel, architect en emigrant	26
Carl Ludwig Engel, arkkitehti ja emigrantti	29
In de voetsporen van Petronella	32
Petronellan jalanjäljillä	34
Mededelingen – Tiedotuksia	37
Naiset ja miehet Suomessa	40
Vrouwen en mannen in Finland	41
Gedichten / Runoja	42
Belangrijke adressen – Tärkeitä osoitteita	43
Colofon	44

AVIISI Jaargang 11 (2002) nr. 4

AVIISI Vuosikerta 11 (2002) nr. 4

ISSN 1566-8452

Dit is een uitgave van de vereniging Nederland–Finland

Tämä on Alankomaat–Suomi Yhdistyksen julkaisu.

Van het bestuur

Beste Aviisi lezers,

Wanneer dit nummer van **Aviisi** bij u op de mat valt, zit voor de meesten van u de zomervakantie er weer op. Ik hoop dat iedereen een goede en plezierige zomer heeft gehad met veel zon.

Vappu en Juhannus waren goed bezocht en erg gezellig.

Ondertussen gaat het bestuur door met het organiseren van een aantal activiteiten en feesten. Voordat we op 7 december 2002 het Onafhankelijkheidsfeest (zet de datum vast in uw agenda!) vieren, staat er nog een herfstwandeling op het programma. Op 6 oktober 2002 wordt deze gehouden op het landgoed Tongeren. De uitnodiging voor deze wandeling en een routebeschrijving staan verderop in dit nummer. Uit de deelname aan de voorjaarswandeling en de leuke reacties achteraf viel op te maken dat er belangstelling bestaat voor deze activiteit, hetgeen zich hopelijk vertaalt in meer deelnemers dan in april.

Tussen deze activiteiten door komen ook de dansliefhebbers onder ons nog aan hun trekken. Op 26 oktober vindt er in Zalencentrum Engels een Finse dansavond plaats. Pauliina May zal op deze avond de muziek verzorgen. De details kunt u vinden in de aankondiging, die in dit nummer is geplaatst.

Tenslotte wil ik graag nog even uw aandacht vragen voor het volgende nummer van **Aviisi**. **Aviisi** nummer 5 van het jaar 2002 wordt een jubileumnummer, want **Aviisi** bestaat dan 10 jaar! Iedereen die de afgelopen jaren heeft bijgedragen aan de totstandkoming van **Aviisi**: Bedankt!! De resultaten waren fantastisch.

Sandra Buskens

Johtokunnalta

Hyvät Aviisin lukijat,

Kun tämä **Aviisin** numero kolahtaa postiluukustasi, ovat kesäloimat taas takanapäin. Toivottavasti itse kukin on saanut kokea miellyttävän ja aurinkoisen kesän.

Tämän vuoden vappu- ja juhannusjuhlissa oli väkeä runsaasti ja niissä oli todella mukavaa.

Tällävälin johtokunta on jatkanut työtään tapahtumien ja juhlien suunnittelussa. Ennenkuin pääsemme juhlimaan itsenäisyyspäivää 7. joulukuuta 2002 (pistähän heti muistiin allakkaasi) ohjelmavuoroon tulee seuraavaksi syyskävelyretki. Se pidetään 6. lokakuuta Tongeren-maatilalla. Kutsu retkelle ja ajo-ohjeet löytyvät myös tästä numerosta. Kevätkävelyretkelle osallistuneiden lukumäärän ja myöhempien positiivisten mielipiteiden perusteella tarvetta näille tapahtumille tuntuu olevan. Toivottavasti tulemme huomamaan asian myös osanottajien määrän kasvussa.

Kansikuva: Järvimaisema Lieksasta. (Kuva: Teuvo Kanerva)
Omslagfoto: Merengebied bij Lieksa (Foto: Teuvo Kanerva)

Edellä mainittujen tapahtumien välissä huomioimme tanssinystävämmä. Silloin on vuorossa suomalainen tanssi-ilta 'Zalencentrum Engels'-salissa, jonka päivämäärä on 26. lokakuuta. Pauliina May huolehtii illan musiikkiannista. Yksityiskohtaisempia tietoja on löydettävissä tässä **Aviisin** numerossa olevasta asiasta koskevasta ilmoituksesta.

Lopuksi pyytäisiin erityishuomiota **Aviisin** seuraavaa numeroa varten. **Aviisin** numero 5 vuonna 2002 tulee olemaan **Aviisin** olemassaolon 10-vuotis juhlanumero! Suurkiitokset kaikille, jotka olette osallistuneet näinä vuosina **Aviisin** toteuttamiseen! Tulokset ovat olleet mahtavia.

Sandra Buskens

(Käännös: Minna Rätty)

Kutsu suomalaiseen tanssi-iltaan

Rotterdamissa lauantaina 26.10.2002 klo 20-24:

Suomen suurlähetystö, Suomen Benelux-instituutti ja Alankomaat-Suomi -yhdistys järjestävät lauantaina 26.10.2002 suomalaisen tanssi-illan Rotterdamissa (Restaurant Engels, Stationsplein 45 – aivan keskusasemaa vastapäätä). Tanssit alkavat klo 20.00 Pauliina May with Finnish Feelings -orkesterin tahdittamana ravintolan Claus-salissa ja parketti on käytössämme klo 24.00 asti. Illan kuluessa halukkaita voidaan opastaa perinteisten suomalaisten tanssiaskelten oppimisessa. Luvassa on myös arpajaiset monine palkintoineen...

Pyydämme varaamaan liput (à € 10,-, sis. alkudrinkin) yhdistyksen sihteeriltä (☎ 010-473.44.08, ✉ vnf@xs4all.nl) ja maksamaan ne 7.10. mennessä yhdistyksen tilille 54.92.86.705 (Vereniging Nederland-Finland, Leusden) maininnalla "Tanssit". Liput postitetaan Teille 10.10. jälkeen.

Tervetuloa!

Uitnodiging voor een Finse dansavond

In Rotterdam op zaterdag 26 oktober 2002 van 20 uur tot 24 uur:

De Ambassade van Finland, het Fins Cultureel Centrum voor de Benelux en de Vereniging Nederland-Finland organiseren op zaterdag 26 oktober 2002 een Finse dansavond in Rotterdam (Restaurant Engels, Stationsplein 45 - tegenover het Centraal Station). Deze avond met muzikale begeleiding van Pauliina May with Finnish Feelings begint om 20.00 uur en duurt tot 24.00 uur. Tijdens de avond kunnen de belangstellenden de traditionele Finse dansstappen leren en is er een loterij met veel prijzen...

Wij verzoeken u de kaarten (à € 10,-, incl. welkomstdrankje) bij het secretariaat van de Vereniging Nederland-Finland (☎ 010-473.44.08, ✉ vnf@xs4all.nl) te reserveren en de kaarten vóór 7 oktober te betalen (rek.nr. 54.92.86.705 van de Vereniging Nederland-Finland, Leusden, o.v.v. "Tanssit"). De kaarten worden na 10 oktober naar u toegezonden.

Kom en ervaar de Finse manier van dansen!

Uitnodiging herfstwandeling 6 oktober 2002

Op zondag 6 oktober organiseert de Vereniging Nederland-Finland een herfstwandeling op het landgoed Tongeren in Epe. Verzamelen om 11 uur bij de Le Chevalierschool. De wandeling zal ongeveer anderhalf uur duren.

Deelname is gratis. De wandeling zal plaats vinden onder begeleiding van Katri Schweitzer, één van de aandeelhouders van het landgoed en lid van onze Vereniging. De heer Rauwenhoff, ook een aandeelhouder, zal een korte inleiding geven over het particuliere landgoedbeheer in Nederland. Na afloop is koffie en thee gratis beschikbaar in de Le Chevalierschool. U kunt een lunchpakket meenemen en daar opeten.

Route vanuit het westen: vanaf de A28 afslag Nunspeet-Oost/Epe (afslagnr. 15) nemen. Onderaan de afslag gekomen rechtsaf gaan richting Epe. Na circa 8 km bij de rotonde rechts afslaan richting Tongeren de Le Chevalierlaan in. Na ongeveer 800 meter maakt deze weg een bocht naar links en na deze bocht ziet u het witte voormalige schoolgebouw links liggen.

Route vanuit het noorden: vanaf de A28 afslagnr. 16 naar 't Harde nemen. Onder aan de afslag links afslaan richting Epe. Na ca 6 km bij de rotonde rechtdoor gaan richting Tongeren, dit is de Le Chevalierlaan. Zie verder hierboven.

Route vanuit het oosten: vanaf de A50 Arnhem-Zwolle afslagnummer 27 Epe/Nunspeet nemen en volgen richting Nunspeet. Na ca 6 km bij de rotonde links afslaan richting Tongeren, u bent nu in de Le Chevalierlaan, zie verder bovenaan.

Parkeren: 100 meter voorbij het schooltje kunt u rechtsaf het bos in, na 25 meter vindt u daar parkeergelegenheid.

Korte geschiedenis van het landgoed: Het Landgoed (505 ha) werd gevormd in de tweede helft van de achttiende eeuw. Nicolaas Wilhem de Meester, burgemeester van Harderwijk, was eigenaar van vijf boerderijen en een hoeveelheid bouwland en heide in de buurtschap Tongeren. Bij hun huwelijk in 1768 kregen zijn dochter Cornelia Maria en haar man Jan Hendrik Rauwenhoff Tongeren. Jan Hendrik Rauwenhoff was schepen en later burgemeester in Elburg.

Zijn kleinzoon Jan Hendrik (1799-1833), koopman in Amsterdam, werd na boedelscheidingen en transacties eigenaar. Hij trouwde in 1825 met Anna van Heurn. Zij kregen vier kinderen. Jan Hendrik overleed op 11 september 1833.

Charles Le Chevalier, vriend van de familie, werd toeziend voogd van de kinderen. Hij was eveneens koopman in Amsterdam en trouwde in 1845 met Anna van Heurn en nam het beheer van Tongeren op zich. Hij heeft o.a. de Le Chevalierschool op het landgoed gesticht. Hij importeerde de Douglasspar uit Amerika, het oudste exemplaar leeft nog steeds en staat naast 'de Korrenberg'.

Na de dood van Charles Le Chevalier in 1881 ging het beheer over naar zijn stiefkinderen. Stiefzoon Willem Rauwenhoff had theologie gestudeerd en werd in 1860 benoemd tot buitengewoon hoogleraar aan de Universiteit van Leiden. Hij trouwde in 1861 met Francina Felicia Tobias. Zij kregen vier kinderen, waarvan dochter Anna trouwde met Willem van der Vlucht, die in Leiden in de zelfde professorenkringen verkeerde als haar vader.

Professor Willem van der Vlucht is rond 1900 en in de eerste decennia van de vorige eeuw verschillende keren in de bres gesprongen voor Finland en was lid van de delegatie die

in 1899 een verzoekschrift “het pro Finlandia-adres” heeft ingediend om de Russische tsaar tot een mildere politiek tegenover Finland te bewegen. Zijn portret hangt in de Eduskunta, het Finse parlement in Helsinki.

De familie van der Vlucht erfde het zomerhuis “De Korrenberg” op het landgoed.

De aandeelhouders van de huidige B.V. Landgoed Tongeren zijn afstammelingen van het echtpaar Rauwenhoff-Tobias.

Kutsu syyskauden kävelyretkelle lokakuun 6. päivä 2002

Alankomaat-Suomi -Yhdistys järjestää sunnuntaina lokakuun 6. päivänä syyskauden kävelyretken Tongerenin maatilalla Epressä. Kokoontuminen klo 11 Le Chevalierkoulun edessä. Kävely kestää puolisoitoista tuntia.

Osallistuminen on maksuton. Kävelyretken ohjaaja on Katri Schweitzer. Hän kuuluu maatilan osakkaisiin sekä on yhdistyksemme jäsen. Ferdinand Rauwenhoff, joka itse on yksitämän tilan osakkaista, pitää lyhyen esitelmän yksityisten maatilojen hallinnasta Hollannissa. Retken jälkeen on Le Chevalierkoululla maksuton kahvi-ja teetarjoilu. Voitte tuoda omat eväanne ja syödä ne sitten samalla.

Reitti lännestä tultaessa: A28-tieltä Nunspeet-Oost Epen risteys (tienhaara no 15). Tienhaaran lopulla käännetään oikealle Epen suuntaan. Noin kahdeksan kilometrin jälkeen liikenneympyrän kohdalla käännetään oikealle Tongerenin ja Le Chevalierkoulun suuntaan. Noin 800 metrin jälkeen tämä tie tekee mutkan vasemmalle, ja sitten vasemmalla näkyykin jo valkoinen entinen koulurakennus.

Reitti pohjoisesta tultaessa: A28-tieltä tienhaara numero 16 't Harden suuntaan. Tienhaaran lopulla käännetään vasemmalle Epen suuntaan. Noin kuuden kilometrin jälkeen liikenneympyrän kohdalla ajetaan suoraan Tongerenin suuntaan Le Chevalier-tietä pitkin. Sen jälkeen reitti on sama kuin yllämainittu.

Reitti idästä tultaessa: A50 tietä Arnheimiin ja Zwolleen tienhaara no 27 Epe/Nunspeetin suuntaan ja senjälkeen jatketaan Nunspeetin suuntaan. Noin kuuden kilometrin jälkeen liikenneympyrän kohdalla ajetaan vasemmalle Tongereniin. Olette nyt Le Chevaliertiellä, ja jatkatte samoin kuin yllä on mainittu.

Pysäköinti: Ajatte koulurakenuksen ohitse noin sata metriä oikealle metsään, ja sieltä löytyy n. kahdenkymmenenviiden metrin päästä pysäköintialue.

Maatilan historiasta lyhyesti: Maatila (505 ha) muodostui kahdeksannentoista vuosisadan toisella puoliskolla. Nicolaas Willem de Meester, Harderwijkin pormestari, omisti viisi maataloa, runsaasti viljeltävää maata sekä nummea Tongerenin lähistöllä. Mennessään vuonna 1768 keskenään naimisiin saivat De Meesterin tytär Cornelia Maria ja Jan Hendrik Rauwenhoff Tongerenin. Jan Hendrik Rauwenhoff oli Elburgin kaupungin hallituksen jäsen ja myöhemmin pormestari.

Hänen lapsenlapsensa Jan Hendrik (1799-1833) toimi kauppamiehenä Amsterdamissa. Pesänselvitysten ja omaisuuden jakojen jälkeen hänestä tuli maatilan omistaja. Vuonna 1825 hän meni naimisiin Anna van Heurnin kanssa. Heille syntyi neljä lasta. Jan Hendrik kuoli 11. syyskuuta 1833.

Charles Le Chevaliersta, perheen ystävästä, tuli lasten valvova holhooja. Hän toimi myös kauppamiehenä Amsterdamissa. Vuonna 1845 hän meni naimisiin Anna van Heurnin

kanssa ja otti samalla haltuunsa Tongerenin maatilaa. Hän perusti sinne mm. Le Chevalierikoulun. Hän tuotti Amerikasta Douglassmäntyjä, ja vanhin puu on vielä elossa ja kasvaa "De Korrenbergin" lähistöllä.

Charles Le Chevalierin kuoleman jälkeen vuonna 1881 siirtyi maatila hänen lapsipuolilleen. Poikapuoli Willem Rauwenhoff opiskeli teologiaa, ja hänet nimitettiin vuonna 1860 Leidenin yliopiston ylimääräiseksi professoriksi. Vuonna 1861 hän meni naimisiin Francina Felicia Tobiaksen kanssa. Heille syntyi neljä lasta, joista Anna-tytär meni naimisiin Willem van der Vlughtin kanssa. Tämä toimi Leidenissä samoissa professoripiireissä kuin Annan isä.

Professori Willem van der Vlught puolusti vuonna 1900 ja saman vuosisadan alkukymmenillä usein Suomea. Hän kuului lähetystöön, joka vuonna 1899 kirjoitti ja lähetti Pro Finlandia-adressin. Adressin tarkoituksena oli muuttaa Venäjän tsaarin Suomeen kohdistuvaa politiikkaa lempeämmäksi. Van der Vlughtin muotokuva on Suomen Eduskuntatallossa Helsingissä.

Van der Vlughtin suku peri "De Korrenberg" - nimisen kesäpaikan Tongerenin maatilalla. Nykyiset Tongerenin Maatila Oy:n osakkaat ovat aviopari Rauwenhoff-Tobiaksen jälkeläisiä.

(Käännös: Eeva Kriek-Tuovinen)

Uusi johtokunnan jäsen: Pirkko van Bruggen

Olen Pirkko van Bruggen-Hämäläinen, uusi johtokunnan jäsen. Olen syntynyt Helsingissä välirauhan aikaan vanhempieni lähdettyä Viipurista evakkoon. Kävin kouluni ja opiskelin Helsingissä ja asuin sittemmin Espoossa.

Ammatiltani olen arkkitehti, kuten hollantilainen miehenikin. Muutimme tänne Alankomaihin kesällä-90, mieheni asuttua yli kahdeksan vuotta Suomessa, juuri parahiksi ennen Suomen syvää lamaa. Muuttopäätöksen teimme tilanteesta: nyt tai ei koskaan. Nuorin kolmesta 'suomalaisesta' lapsestani oli muuttamassa kotoa pois ja yhteinen nuorimmaisemme lähestymässä kouluikää. Aloitimme täällä oman arkkitehtitoimiston kuten meillä oli Suomessakin, ja tyttäremme alkoi koulunsa.

Kolme aikuista lastani asuvat perheineen Suomessa, mieheni kaksi lasta Amsterdamissa ja vain 'il-tätähtemme' on enää kotona. Yritän parhaani mukaan hoitaa päivätyöni ja kotini lisäksi myös etämummin rooliani seitsemälle lapsenlapselleni.

Suomessa harrastin intohimoisesti suunnistusta, mutta täällä kunnon suunnistusmaastojen puutteesta on urheiluharrastukseni vaihtunut tennikseksi. Parina viime talvikautena olen hakannut kiveä kerran viikossa ja nyt tulevana kautena palaan entiseen hopeaseppäharrastukseeni.

Pirkko van Bruggen - Hämäläinen

Alankomaat-Suomi -Yhdistyksessä haluan olla nimenomaan meidän 'suomalaisten äänenä'.

Pirkko van Bruggen

Nieuw bestuurslid: Pirkko van Bruggen

Ik ben Pirkko van Bruggen, en een nieuw bestuurslid. Ik ben in Helsinki geboren tijdens de 'tussenvrede', na de vlucht van mijn ouders uit Viipuri. Ik ging op school en studeerde in Helsinki. Als volwassene woonde ik in Espoo.

Van beroep ben ik architect, net als mijn Nederlandse man. Wij verhuisden naar Nederland in de zomer van 1990, nadat mijn man meer dan acht jaar in Finland gewoond had. Wij waren net weg voor de depressie begon in Finland. De beslissing om te verhuizen namen wij onder het motto: nu of nooit. De jongste van mijn drie Finse kinderen wilde op kamers gaan wonen en onze gezamenlijke jongste kon dat jaar naar de basisschool. Wij begonnen hier ons eigen architectenbureau als voortzetting van ons Finse bureau en onze dochter ging naar de lagere school. Mijn drie volwassen kinderen wonen met hun gezin in Finland terwijl de twee andere kinderen van mijn man in Amsterdam wonen. Alleen ons 'avondsterretje' woont nog thuis. Ik doe mijn best om mijn werk, het huishouden en mijn rol van 'oma op afstand' van zeven kleinkinderen te combineren.

In Finland beoefende ik met overgave het oriënteringslopen, maar hier is bij gebrek aan behoorlijk oefenterrein mijn sport tennis geworden. De twee laatste winterseizoenen heb ik als hobby één keer in de week aan beeldhouwen gedaan. Het komende seizoen wil ik weer opnieuw beginnen met mijn vroegere liefhebberij, het maken van sieraden.

In de Vereniging Nederland-Finland wil ik met name het 'Finse geluid' laten horen.

Pirkko van Bruggen

Verslag van de textielworkshop in Viittakivi

4 juli 2002:

Dit plekje, dit uitzicht is voor tien dagen mijn thuis. Het regent en regent, ritmisch tinkelen de druppels. De zilvergrijze oppervlakte van het meer geeft rust. Twee kaarsrechte berkenstammen op de voorgrond staan roerloos, alleen de dunne bebladerde twijgjes schudden hun druppels af. Ik drink een glas bronwater, vers uit het meer en eet chocola. Wat is dit heerlijk.

5 juli:

Gisterochtend om vijf uur ging de wekker. Toen we de A12 opreden stond er al een file van 17 km. De angst sloeg toe. Optrekken, stoppen, wachten, optrekken, stoppen. Het vliegtuig zou niet wachten. Alles lukte, zelfs mijn 'afwijkende' bagage van twee hula hoops kon mee. Ik had nog tijd om naar het uitkijkplatform te gaan. In het vliegtuig zaten de Belgische cursisten. Sommigen waren om drie uur opgestaan. We begonnen de workshop met winkelen in Helsinki, want Viittakivi ligt ver weg van iedere stad. Ik kocht een handgeblazen borrelglas met kreeftpoten. Toen vertrok de bus en reden we drie uur over uitgestorven wegen, door de bossen en langs graanvelden.

8 juli:

Ik heb een trui gevilt van mooie wol, mooi wit. Het kleuren van wol lukte vanmiddag voor

het eerst. Al dagen staan de potten te stomen op wild rokende houtvuren naast onze werkplaats. De lucht van brandend berkenhout verzekerde ons nog eens dat we in Finland waren, maar de soep leverde niet meer kleur op dan vaag grijs en bleek roze. Nu gaat het goed, de kleuren knallen de pot uit. 's Ochtends leren we de techniek van viltten, kleuren, afbinden en plooien van stof, de laatste dagen komt daar nog het scheppen van papier bij. 's Middags maakt iedereen zijn eigen 'natuurproject'. Een werkstuk, 'kunstwerk', in de omgeving van Viittakivi dat daar zal achterblijven als wij weg zijn.

12 juli:

Heerlijk om in Finland te zijn. De zachte lucht op je huid, de muziek van de wind, het stomen in de sauna, zwemmen in het meer met waterlelies en onverwachte koude bronnen. Morgen is onze laatste cursusdag. Vanavond gaf iedereen een uitleg over zijn vrije werkstuk aan de andere deelnemers. Voor het eerst liet men echt iets van zichzelf zien. De grootste schreeuwder had een doorschijnend teer idee uitgewerkt. Zeven laddertjes van dunne takjes, geknoopt met linnen garen, zweefden op de rand van land en water. "Overgang" heette het. Mijn werk hing in de nok van een hoge oude schuur. Het zag er nu zo vanzelfsprekend uit dat niemand nog zou kunnen bedenken hoe moeilijk het was om vier meter hoog op een wiebelige ladder alle onderdelen op te hijsen en vast te maken. Een werkstuk ter ere van mijn Finse voorouders. De rode gekruiste hula hoops met kransen van berkentakken verbeeldde de oneindigheid van het leven op aarde. Oude staanders van een boekenkast klemde de bol vast. De structuur van maatschappij en cultuur. Daar overheen golfde een waterval van ongesponnen, knalrode wol; de emotie. Het beeld werd afgesloten door een oud verkeersbord: rood met een gele balk; verboden toegang. Het zijn ook de kleuren van het wapen van Finland, op de gele balk staat de trotse Finse leeuw getekend. Tussen de bol en het bord brandden drie rode lantarentjes; "Perinnöksi jätetty valo", "Het nagelaten licht". Voor de laatste keer ging ik naar de sauna en gleed het meer in. De zon stond vlak boven het water.

Informatie over de internationale volkshogeschool van Viittakivi te verkrijgen bij Kurssisihteeri Viittakiven opisto, 14700 Hauho, Finland (☎ +358-3-644.82.16, ✉ vic@ofw.fi, 🌐 <http://www.ofw.fi/viittakivi/>).

Katri Schweitzer

Raportti Viittakiven tekstiilikurssista

4. heinäkuuta 2002:

Tämä paikka, tämä näkymä tulisi olemaan kotini seuraavat 10 päivää. Sataa jatkuvalla syötöllä, pisarat ropisevat rytmikkäästi. Hopeinen järvenpinta on rauhoittava näky. Kaksi koivua seisoo suorana ja liikkumattomana, vain kaikista ohuimmat oksat taipuvat lehtien ravistellessa sadepisaroihin pois itsestään. Juon lasin raikasta järvivettä ja syön suklaata. Taivaallista!

5. heinäkuuta:

Eilen heräsin aamulla klo 5 herätyskellon soittoon. Kun pääsimme A12-moottoritille oli sinne jo ehtinyt muodostua 17 km pituinen liikenneuhka. Pelko hiipi pikkuhiljaa mieleni. Ajoa, pysähtelyä, odotusta, ajoa, pysähtelyä. Lentokone ei odottele. Onni oli myötä, jopa 'tavallisuudesta poikkeava' matkatavarani lannevanteineen pääsi mukaan. Kerkesin vielä näköalatasanteelle. Lentokoneessa oli belgialaisia kurssilaisia. Jotkut olivat nousseet sängystä aamukolmelta. Aloitimme kurssimatkan ostosretkellä Helsinkiin, koska Viittakivi sijaitsee kaukana kaupungista. Ostin käsinpuhalletun snapsilasini, jonka jalat

näyttävät ravun jaloilta. Sitten matkasimme linja-autolla pitkin kuolemanhiljaisia teitä, läpi metsien ja viljapeltojen.

8. heinäkuuta:

Huovutin villapaidan kauniista valkoisesta villasta. Villan värjääminen onnistui tänään ensimmäisen kerran. Padat ovat höyryneet jo päiväkausia roihuavien halkojen päällä työpaikkamme vieressä. Palavan koivupuun tuoksu muistutti meitä Suomessa olostamme, mutta liemestä ei irronnut enempää väriä kuin aavistuksen verran harmaata tai haaleaa punerrusta. Nyt sujuu jo paremmin, värit loistavat selkeinä. Aamulla opimme huovutusta, värjäystä, kankaan sitomista ja rypyttämistä ja loppupäivinä opimme paperinvalmistusta. Iltapäivällä saa jokainen valmistaa oman 'luontoprojektinsa' jossain Viittakiven ympäristössä. Teoksien on tarkoitus jäädä paikoilleen pois lähdettyämme.

12. heinäkuuta:

On ihanaa olla Suomessa. Pehmeä ilma iholla, tuulen humina, saunan löyly, uinti järvessä ulpukoiden ja odottamattomien kylmien lähteiden keskellä. Huomenna on kurssin viimeinen päivä. Tänä iltana kerroimme toinen toisillemme 'projekteistamme'. Sen myötä jouduimme ensimmäisen kerran raottamaan omaa sisintämme. Suurin suupalttu oli valmistanut teoksen, joka oli läpikuultavan hauras. Sen muodostivat seitsämät ohuista oksista valmistetut tikapuut, jotka oli solmittu yhteen pellavalangalla ja jotka leijuivat maan ja veden rajassa. Teoksen nimi oli "Siirtyminen". Minun työni roikkui ladon katon harjalla. Se näytti niin luonnolliselta, ettei kenellekään tullut mieleen arvuutella miten vaikeaa sen sinne ripustamisen nelimetrisillä tikapuilla keikkuen on täytynyt olla. Se oli teos suomalaisten esi-isieni kunniaksi. Ristikkäin pallon muodossa olevat punaiset lannevanteet ja koivunoksaseppeleet symbolisoivat elämän ehtymättömyyttä maailmassa. Vanhat kirjahyllyn pystypuut pitivät pallon kasassa, mikä puolestaan kuvasti yhteiskunnan rakennetta ja kulttuuria. Sen yli virtasi tulipunaista villaa oleva vesiputous, eli tunteet. Vanha liikennemerkki jossa oli keltainen viiva punaisella taustalla, siis kielletyn ajosuunnan merkki, viimeisteli kokonaisuuden. Ne ovat myös Suomen vaakunan värit, keltaiselle pohjalle on piirretty ylpeä Suomen leijona. Pallon ja merkin välissä paloi kolme punaista lyhtyä: "Perinnöksi jätetty valo". Vielä viimeisen kerran menin saunaan ja liu'uin järveen. Aurinko paistoi matalalla veden pinnan yläpuolella.

Lisätiedot: Kurssisihteeri Viittakiven opisto, 14700 Hauho (☎ +358-3-644.82.16, ✉ vic@ofw.fi, 🌐 <http://www.ofw.fi/viittakivi/>).

Katri Schweitzer

(Käännös: Minna Rätty)

Olympische Spelen in Helsinki 50 jaar geleden

De Zomerspelen van 1952 in Helsinki:

Een lang gekoesterde Finse droom werd werkelijkheid toen op 21 juni 1947 het Internationale Olympisch Comité de zomerspelen van de XV Olympiade in 1952 toewees aan Helsinki. De droom was ruw verstoord in 1940 toen de Spelen, die in de Finse hoofdstad zouden worden gehouden, werden afgelast vanwege de oorlog.

De Spelen van Helsinki zijn wel 'de laatste echte Olympische Spelen genoemd'. Sportiviteit en amateurisme waren de uitgangspunten.

De Spelen van de XV Olympiade waren tot dan toe de meest uitgebreide Spelen met 149 onderdelen waarop medailles waren te winnen; vier jaar eerder in Londen waren er

136 onderdelen. Het niveau in Helsinki was over het algemeen hoog: 27 nieuwe wereld records en 111 nieuwe Olympische records werden er gevestigd.

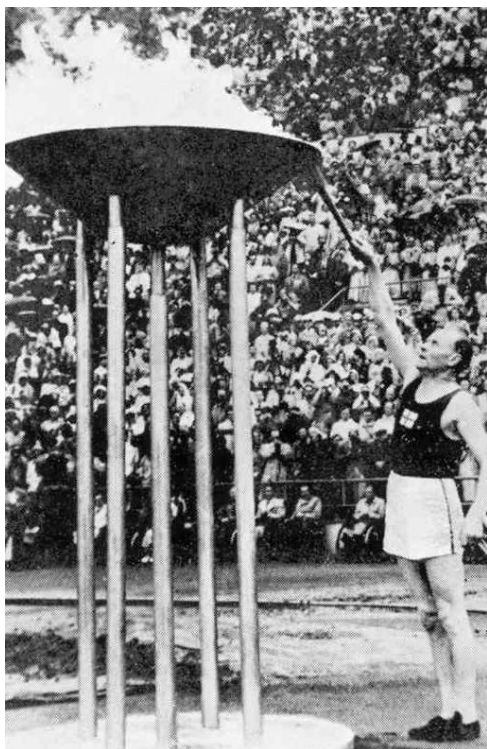
In totaal deden er 4925 atleten mee aan de Spelen in Helsinki uit 69 verschillende landen. Het meest succesvolle land was de Verenigde Staten met 40 gouden, 19 zilveren en 17 bronzen medailles. De Sovjet Unie, die voor het eerst aan de Olympische Spelen deelnam, leverde 295 atleten. Het gastland, Finland, deed mee met 260 atleten.

De Olympische vlam werd ontstoken in Olympia in Griekenland, overgevlogen naar Denemarken en vervolgens door estafette lopers via Zweden naar Noord Finland overgebracht, waar het werd samengevoegd met een 'Finse Olympische vlam', die tot ontsteking was gebracht door middel van stralen van de middernachtzon op de Pallastunturi ('Pallas' berg) in Fins Lapland. De vlam werd door Finland vervoerd door meer dan duizend estafette lopers en langs de route stonden een miljoen mensen – in die tijd meer dan een kwart van de bevolking van Finland.

De openingsceremonie vond plaats in het Olympisch Stadion van Helsinki op 19 juli 1952. Het weer was regenachtig en kil. Toch was het stadion volgepakt met meer dan 70.000 toeschouwers. De identiteit van de laatste fakkeldrager werd pas een kort moment voordat hij het stadion binnenkwam bekend gemaakt. Het was Paavo Nurmi, de legendarische hardloper die negen gouden medailles had gewonnen in de periode 1920-1928. Onder een daverend applaus stak Nurmi de Olympische vlam aan in een schaal op het veld. Jonge voetballers droegen de toorts naar de top van de toren van het stadion, waar een andere Olympische vlam werd aangestoken door Hannes Kolehmainen, de man die 'Finland op de kaart had gebracht' op de Olympische Spelen van Stockholm in 1912.

Samen met Paavo Nurmi werd de meest gedenkwaardige persoon van de Olympische Spelen van Helsinki Emil Zátopek uit Tsjecho-Slowakije. Met zijn succes, dat uniek was in de Olympische geschiedenis – gouden medailles op de 5000 meter, 10000 meter en de marathon, werd deze 'menselijke locomotief' zoals hij werd genoemd, de onbetwiste held van de Spelen en de favoriet van het publiek. De vreugde van Emil Zátopek werd er nog groter op toen zijn vrouw Dana Zátopeková een gouden medaille won met speerwerpen op de dag van de overwinning van haar man op de 5000 meter.

De sluitingsceremonie van de Olympische Spelen in Helsinki vond plaats in het Olympisch Stadion op 3 augustus. In zijn toespraak tijdens deze ceremonie zei de President van het Internationale Olympische Comité, J. Sigfrid Edström: "In de geschiedenis van de Olympische Spelen zullen deze Spelen herinnerd worden als de 'excellent georganiseerde Spelen'. Dit is de tiende Olympiade waar ik bij betrokken ben en ik ben blij dat ik deze conclusie kan trekken."

De organiserende stad:

Finland is het kleinste land en Helsinki de kleinste stad waar de Olympische Zomerspelen ooit zijn gehouden. De Spelen van 1952 werden door het hele land ondersteund. De organisatie werd gedaan door duizenden vrijwilligers.

In 1952 was Finland nog duidelijk getekend door de sporen van de oorlog. Koffie en suiker waren nog gerantsoeneerd en het land moest een immense oorlogsschuld aan de Sovjet Unie betalen. Helsinki was een heel andere stad dan tegenwoordig. Veel van de mogelijkheden voor amusement die in de andere grote Europese steden voorhanden waren, bestonden niet in Helsinki. Een reisagent in Londen beval Helsinki alleen aan als reisbestemming voor de echte sportliefhebbers.

De Olympische Spelen brachten het eerste vleugje internationale sfeer naar Helsinki. Coca Cola en kauwgom werden voor het eerst in de stad gezien. De strenge restaurant en alcohol regels uit die tijd werden verzacht, tijdelijke café's werden geopend op straat en de eerste nachtclub van de stad, die 'Sauna' heette, werd geopend voor de tijdsduur van de Spelen. De aantallen buitenlandse bezoekers bereikten waarden van voor de oorlog, grotendeels dankzij de Spelen, ondanks dat de Koude Oorlog, die verscherpt was door de oorlog die in Korea woedde, een negatief effect had op de scheepvaart naar Finland. De meeste bezoekers verbleven bij particulieren of op kampeerterreinen. Hotel accommodatie, grotendeels voor deze gelegenheid gebouwd, was gereserveerd voor eregasten, nodigden en officiële bezoekers.

De Koude Oorlog gaf een speciaal karakter aan de Spelen. Op verzoek van de Sovjet sportofficials waren alle atleten uit het Oostblok ondergebracht in een Olympisch dorp dat apart stond van de onderkomens van de atleten uit andere landen, die in drie dorpen logeerden, twee voor mannen en één voor vrouwen.

De stadions en andere behuizing voor de Olympische Spelen van Helsinki waren al grotendeels beschikbaar voordat het IOC besloot de Spelen van 1952 aan deze stad toe te wijzen. De reden hiervan was dat er in de dertiger jaren veel nieuwe sportaccommodatie was gebouwd in Helsinki en dit proces was versneld door de toezegging er de Spelen in 1940 te houden. Deze faciliteiten werden voor

de Spelen van 1952 gemoderniseerd en vergroot.

Het centrum van de activiteiten was het Olympisch stadion, dat geopend was in 1938. Het stadion, dat ontworpen was door Yrjö Lindegren en Toivo Jäntti, is een strak, functioneel betonnen gebouw, dat kenmerkend is voor de moderne architectuur in Finland. De meest opvallende kenmerken van het stadion zijn een hoge, slanke toren en een hoofdgebouw dat door pilaren wordt gesteund en dat bedekt is door een laag wit beton.

Maar een paar activiteiten vonden plaats buiten de Helsinki regio. Dit waren de moderne vijfkamp, die in Hämeenlinna werd gehouden en de kwalificatieronden van het voetbal tot aan de halve finales, die werden gespeeld in Lahti, Kotka, Tampere en Turku.

(Persbericht van 19 januari 2002; uit het Engels vertaald door Arnold Pieterse)

Helsingin olympialaisista 50 vuotta

Helsingin olympiakisat kesällä 1952

Suomalaisten harras toive toteutui, kun Kansainvälinen olympiakomitea myönsi 21. kesäkuuta 1947 Suomelle vuoden 1952 kesäolympialaiset. Edelliset olympialaiset, jotka oli ollut määrä pitää Helsingissä vuonna 1940, jouduttiin peruuttamaan sodan takia.

Helsingin olympiakisoja on nimitetty 'viimeisiksi todellisiksi olympialaisiksi', joissa esikuvana olivat – aikaisempien pienimittaisten olympialaisten mukaisesti – urheilumieli ja amatörismi.

XV olympialaiset olivat aikaisimpiin verrattuna laajimmat kisat, joissa käytiin 151 kilpailua 17 eri urheilulajissa. Neljä vuotta aikaisemmin pidetyissä Lontoon kisoissa oli käyty 136 kilpailua. Tulosten taso oli Helsingissä korkea: kisoissa rikottiin 27 maailman ennätystä ja 111 aikaisempaa olympiaennätystä.

Helsingin olympialaisiin osallistui yhteensä 4925 urheilijaa 69 maasta. Parhaiten kunnostautui Yhdysvallat: amerikkalaiset veivät 40 kulta-, 19 hopea- ja 17 pronssimitalia. Ensimmäistä kertaa olympialaisiin osallistuneella Neuvostoliitolla oli suurin joukkue – yhteensä 295 urheilijaa. Isäntämaan Suomen joukkueeseen kuului 260 urheilijaa.

Olympiatusi sytytettiin Olympian stadionilla Kreikassa, josta se lennätettiin Tanskaan, mistä juoksijat kuljetettiin soihtuviestin läpi Ruotsin Pohjois-Suomeen. Lapissa se yhdistettiin 'suomalaiseen olympiatuleen', joka oli sytytetty keskiyön auringon säteiden avulla Pallastunturin huipulla Taivaskerolla. Yli tuhat juoksijaa kuljetti soihtuviestin halki Suomen. Tapahtumaa oli todistamassa reitin varrella noin miljoona henkilöä – tuolloin enemmän kuin neljännes Suomen väestöstä.

19. heinäkuuta 1952 vietettiin olympialaisten avajaisjuhlallisuuksia Helsingin olympiastadionilla. Ilma oli sateinen ja viileä. Säästä huolimatta tilaisuuteen osallistui 70 000 henkilöä, ja stadion oli täyttynyt ääriään myöten. Viimeisen soihdunkantajan henkilöllisyys selvisi juuri ennen hänen saapumistaan stadionille. Hän oli legendaarinen Paavo Nurmi, joka oli voittanut yhdeksän olympiakultaa vuosina 1920 – 1928. Mahtavien suosienosoitusten kaiuessa Nurmi sytytti olympiatulen maljaan. Nuoret jalkapalloilijat veivät soihdun stadionin tornin huipulle, missä toisen olympiatulen sytytti Hannes

Kolehmainen, mies joka oli Tukholman olympiakisoissa vuonna 1912 'juossut Suomen maailman kartalle'

Paavo Nurmen ohella tsekkoslovakialainen Emil Zátopek oli Helsingin olympiakisojen mieleenpainuvimpia hahmoja. Hänen menestyksensä oli ainutlaatuinen olympialaisten historiassa. Tämä 'ihmisveturi', joksi häntä kutsuttiin, voitti kultaa 5000 metrillä, 10 000 metrillä sekä maratonissa ja hänestä tuli kisojen kiistaton sankari ja yleisön suosikki. Emil Zátopekin suureksi riemuksi hänen vaimonsa Dana Zátopková voitti kultamitalin naisten keihäänheitossa samana päivänä, kun hänen miehensä voitti 5000 metrin juoksun.

Helsingin olympialaisten päättäjäisjuhlia vietettiin 3. elokuuta. J. Sigfrid Edström, kansainvälisen olympiakomitean puheenjohtaja lausui puheessaan: "Olympialaisten historiassa nämä kisat säilyvät 'erinomaisen hyvin järjestettyinä kisoina'. Nämä ovat kymmenennet olympialaiset, joissa olen ollut mukana ja olen iloinen, että voin antaa tämän tunnustuksen."

Isäntäkaupunki Helsinki:

Suomi on pienin maa ja Helsinki pienin kaupunki, missä koskaan on pidetty kesäolympialaisia. Koko maa tuki vuoden 1952 olympialaisia. Järjestelytoimintoihin osallistui 650 kokopalkkaista, 2900 tuntipalkkaista ja tuhansia vapaaehtoisia. Kisojen rakentaminen maksoi yhteensä 1580,5 miljoonaa markkaa.

Vuonna 1952 Suomi oli vielä toipumassa sodan jäljiltä. Kahvi ja sokeri olivat yhä korrilla. Suomi oli juuri saanut maksetuksi valtavat sotakorvaukset Neuvostoliitolle. Tuon ajan Helsinki poikkesi suuresti nykypäivän Helsingistä. Euroopan muihin suurkaupunkeihin verrattuna kaupungissa oli tarjolla hyvin rajoitetusti huvittelumahdollisuuksia. Niinpä eräs lontoolainen matkatoimisto suositteli Helsinkiä matkakohteeksi ainoastaan todellisille urheilun ystäville.

Olympialaiset toivat kansainvälisyyttä Helsinkiin. Kaupungilla nähtiin ensi kertaa Coca Colaa ja purukumia. Suomen ankaria ravintola- ja alkoholisäännöksiä lievennettiin, avattiin väliaikaisia katukahviloita, kaupungin ensimmäinen yökerho, nimeltä 'Sauna' avasi ovensa kisojen ajaksi. Ulkomaalaisten vierailijoiden lukumäärä lähenteli lähes sotaa edeltävää tasoa ennen kaikkea kisojen ansiosta – huolimatta Kylmästä sodasta, joka kärjistyi Korean sodan takia ja aiheutti hankaluuksia Suomen meriliikenteellekin. Useimmat ulkomaalaisvieraat yöpyivät yksityiskodeissa ja leirintäalueilla. Hotellit jotka suureksi osaksi oli rakennettu varta vasten kisoja varten, oli varattu virallisille vieraille sekä kunnia- ja kutsuvieraille.

Kylmän sota leimasi osaltaan kisoja. Neuvostoliiton urheiluviranomaisten pyynnöstä itäblokin maiden urheilijat oli majoitettu Olympiakylään, erilleen muiden maiden urheilijoiden majoitustiloista. Viimeksimainituille oli varattu kolme kylää: kaksi miehille, yksi naisille.

Stadionit ja muut kilpailutilat Helsingin olympiakisoja varten olivat suureksi osaksi valmiit jo ennen kuin Kansainvälinen olympiakomitea päätti myöntää kaupungille vuoden 1952 olympialaiset. Helsingissä oli jo kolmekymmentäluvulla oli rakennettu paljon uusia urheilutiloja, kun kaupunki oli saanut luvan pitää vuoden 1940 kisat. Näitä tiloja modernisoitiin ja laajennettiin vuoden 1952 kisoja varten.

Tapahtumien keskus oli vuonna 1938 avattu, Yrjö Lindegrenin ja Toivo Jäntin suunnittelema olympiastadion, suoralinjainen ja käytännöllinen betonirakennus, aikansa tärkeimpiä modernin suomalaisen arkkitehtuurin aikaansaannoksia. Stadionissa huomio kiinnittyi ennen kaikkea korkeaan, sulavalinjaiseen torniin ja pilareiden varaan rakennettuun, valkeaksi rapattuun päärakennukseen.

Ainoastaan pari urheilutapahtumaa oli järjestetty Helsingin ulkopuolelle. Moderni viisiotelu pidettiin Hämeenlinnassa, jalkapallon karsintaottelut välieriä varten pelattiin Lahdessa, Kotkassa ja Tampereella.

(Suomennos englannin kielestä: Terttu Jansen-Heikurainen)

50-vuotishääpäivä

Helsingin valmistautuessa olympialaisiin vuonna 1952 soivat hääkellot samoihin aikoihin nuorelle parille Kaivopuiston Pyhän Henrikin kirkossa 5. heinäkuuta. Nuori Willem van der Vlugt, Alankomaiden silloisen suurlähettilään A.J.Th. van der Vlugtin poika, talutti alttarille vuosia tuntemansa morsiamensa Walburga Kraayvangerin kirkon ollessa revetä liitoksistaan, sillä koskaan aiemmin ei niin suurta ihmisjoukkoa ollut yhtä aikaa ahtautunut sisään rakennukseen. Joukkoon mahtui myös Alankomaiden maahockey joukkue, joka oli tullut hyvissä ajoin ennen kisoja todistamaan tätä tärkeää tapahtumaa.

Niihin aikoihin ei Alankomaissa vielä katsottu suopein silmin protestanttisen kirkkoon ja katoliseen kirkkoon kuuluvan avioliittoa, joten pari päätti vannon valansa Suomessa, jossa asiaan suhtauduttiin vapaamielisemmin.

Vakituinen koti ja perhe kuitenkin perustettiin Alankomaihin, Epeen, van der Vlugtin suvun tiloille. Herra van der Vlugtin työ vei miehen eri puolille maailmaa mutta rouva koki äidin roolin niin tärkeäksi että halusi pysytellä useimmiten kotona heidän kahden lapsensa kanssa.

Jo herra van der Vlugtin isoisältä ja isältä lähtöisin oleva läheinen suhde Suomeen vei perheen monia kertoja Pohjolan perukoille sekä loma-, että työmatkoille. Muistoissa ovat niin Lapin retket kuin Savonlinna, Kuopio, Jyväskylä, Pori ja lukuisat monet muut paikat eri puolilla Suomea. Herra van der Vlugt onkin vuosia toiminut Suomen kunniakonsulina ja tekee yhä edelleen säännöllisesti matkoja Suomeen vaimonsa kanssa tapaamaan ystäviään ja nauttimaan kunnan saunasta.

Yli viidenkymmenenkin vuoden jälkeen van der Vlugtit vaikuttavat kuin vastarakastuneilta, ja pitkän liiton salaisuudeksi pariskunta paljastaa avoimuuden ja rehellisyyden. He ovatkin toistensa parhaat ystävät ja käyvät keskustelua niin asiasta kuin asiasta. Sillä välin kun herra van der Vlugt seuraa lempiurheilulajejaan, mm. maahockeyta ja krikettiä, rouva van der Vlugt toteuttaa taiteellisia lahjojaan laulamista maalaamiseen.

Mukaan mahtuu myös yhteisiä harrastuksia ja joskus tiukka tennismatsi onkin poikaa puolin ja toisin.

Van der Vlugtin suvun siteet Suomeen ovat olleet erittäin vankat aina 1900-luvun alkuajoista lähtien. Kolmen sukupolven ajan on van der Vlugtin nimi ollut merkittävässä asemassa sekä ennen Suomen itsenäistymistä että sen jälkeen (Suvun historiasta voi lukea enemmän **Aviisi** numerosta 2002–1).

Sydämelliset onnittelut herra ja rouva van der Vlugtille 50-vuotishääpäivän johdosta ja suuret kiitokset erittäin mielenkiintoisesta haastattelusta.

Heidi Hallila

Gouden bruiloft

Terwijl Helsinki zich aan het klaarmaken maken was voor de Olympische Spelen van 1952, kon men de kerkklokken van de St. Henriks kathedraal horen luiden voor een jong bruidspaar. Willem van der Vlugt, zoon van de toenmalige Finse ambassadeur A.J.Th. van der Vlugt, bracht zijn bruid Walburga Kraayvanger naar het altaar. De kathedraal was vol met gasten. Het toenmalige hockeyteam van Nederland was al een aantal dagen voor het begin van de Spelen aangekomen om bij dit belangrijke moment aanwezig te kunnen zijn.

In die tijd was Nederland nog niet zo tolerant met huwelijken tussen katholieken en protestanten. Daarom besloot het paar hun ja-woord in Finland te geven, waar men hier vrijer over dacht.

Het vaste woonadres werd Epe in Nederland, waar de familie van der Vlugt een landgoed heeft. Het werk van Willem van der Vlugt bracht hem overal in de wereld. Zijn vrouw wilde als moeder meestal liever thuis bij hun twee kinderen blijven.

De nauwe relatie met Finland sinds de tijd van de grootvader en vader van de heer van der Vlugt bracht de familie meerdere malen naar het verre noorden in de vorm van vakanties of werkreizen. Ze herinneren zich de tochten naar Lapland en stedenreizen naar Savonlinna, Kuopio, Jyväskylä, Pori en talloze andere Finse plaatsen. Willem van der Vlugt heeft jarenlang Finland vertegenwoordigd als honorair consul en bezoekt nog regelmatig Finland met zijn vrouw om vrienden te bezoeken en van een echte Finse sauna te genieten.

Na 50 jaar huwelijk lijken de van der Vlugts alsof ze nog net zo verliefd op elkaar zijn. Als geheim van hun lange huwelijk noemen ze openheid en eerlijkheid. Ze zijn elkaars beste vrienden en kunnen met elkaar over van alles en wat discussiëren. Terwijl de heer van der Vlugt zijn favoriete sportwedstrijden zoals hockey en cricket volgt, houdt mevrouw zich bezig met haar favoriete bezigheden zingen en schilderen. Gemeenschappelijke hobbies zijn er ook, zoals tennis en af en toe wordt er nog een stevig balletje geslagen.

De relatie tussen de familie van der Vlugt en Finland is sinds het begin van de 20e eeuw heel sterk geweest. De laatste drie generaties van der Vlugt hebben een belangrijke rol

gespeeld zowel voor als na de Finse onafhankelijkheid. Hierover kunt u meer lezen in vorige **Aviisi** 's (bijv. **Aviisi** 2002–1).

Echtpaar van der Vlucht van harte gefeliciteerd met Uw 50ste huwelijksdag en bedankt voor dit interessante interview.

Heidi Hallila

(Nederlandse vertaling: Minna Rätty)

Van de zomer werd in de 'zomerschouwburg' van Suomenlinna (het fort dat op een eiland ligt voor de haven van Helsinki) het toneelstuk 'Myrsky' ('The Tempest') van Shakespeare opgevoerd met in de hoofdrol de bekende Finse toneelspeler Ismo Kallio. Het stuk was iedere avond uitverkocht. Suomenlinna is met een veerboot te bereiken vanaf de markt in Helsinki. Het volgende commentaar stond kort voordat de de première plaats vond in de wekelijkse bijlage voor theater en film van Helsingin Sanomat (periode 14 - 20 juni 2002) (red.).

Lautalla kohti myrskyä

Onnittelut yleisölle jo näin etukäteen. Iltaanne Suomenlinnan kesäteatterissa ei mene hukkaan.

Ryhmäteatterin ohjaajan Esa Leskisen resepti on yksinkertainen, mutta hyvä: otetaan sopiva teksti parhaalta kirjoittajalta ja hankitaan pääosaan paras näyttelijä.

Näyttelijä on Ismo Kallio (66), kirjailija on William Shakespeare (1564–1616), ja näytelmä on on Myrsky (The Tempest, 1611) – tyylilajien sekametelisoppa, mutta niin hieno näytelmä.

Myrskyä pidetään Shakespearen elämänkatsomuksellisenä testamenttinä. "Hänen analyysinsä mukaan länsimainen kulttuuri perustuu valtaan ja vallan haluun", sanoo ohjaaja Leskinen. "Valtataistelun teemaa käsitellään kolmesta vinkkelistä: poliittisen taistelun, rakkaustarinan ja känniläisparodian kautta".

Myrkystä on peräisin yksi tunnetuimmista Shakespeare-sitaateista: "... älä pelkää, kaikki on vain aistien temmellystä, lumetta ja harhaa, mielen hämmennystä. Sama kude meissä kuin unelmissa on, ja unta vain on lyhyt elämämme".

Leskinen pohdiskelee säettä: "Minusta se tarkoittaa, että olemassaolo on paljon enemmän kuin voimme nähdä. Joka sen ymmärtää on pelastettu, eikä hänen tarvitse tukahduttaa elämänsä ahnehtimalla mainetta ja valtaa".

Sen on työssään ymmärtänyt Ismo Kallio, nöyrän työn aateloima näyttelijä, joka vuodesta toiseen tekee hienoja rooleja itsestään meteliä pitämättä. Hänellä on ominaisuus, joka on vain näyttelijöistä kaikkein suurimmilla: kun Ismo Kallio on näyttämöllä, katsoja unohtaa, että siinä on Ismo Kallio. Syynä on se, että Ismo Kallio ei pidä tärkeänä itseään vaan työtään.

Myrsky jäi Shakespearen testamentiksi ja Kallio jää eläkkeelle vuoden vaihteessa. Ainakin minä haluan nähdä, mitä tästä yhdistelmästä syntyy.

Kari Takala

Met de veerboot tegen de storm in

Van te voren al felicitaties aan het publiek. Jullie avond in de zomerschouwburg van Suomenlinna is niet voor niets geweest.

Het recept van de directeur van de theatergroep, Esa Leskinen, is simpel, maar goed: laten we een passende tekst nemen van de beste schrijver en voor de hoofdrol de beste toneelspeler uitzoeken.

De toneelspeler is Ismo Kallio (66), de schrijver is William Shakespeare (1564–1616) en het toneelstuk is 'Myrsky' ('Storm') ('The Tempest', 1611) – het is een mengelmoes van stijlen, maar toch een prachtig toneelstuk.

'Myrsky' laat het testament zien van Shakespeare's kijk op het leven. "Volgens zijn analyse is de westelijke cultuur gebaseerd op macht en de wens macht te verkrijgen", zegt directeur Leskinen. "Het thema van het verkrijgen van macht wordt vanuit drie uitvalshoeken bekeken: een politieke strijd, een liefdesverhaal en een parodie op dronkaards".

In 'Myrsky' komt één van de meest bekende citaten van Shakespeare voor: "... wees niet bang, alles draait om tumult, illusie en geestelijke verwarring. In ons zelf zit een zelfde patroon als in onze dromen, en ons korte leven is maar een droom".

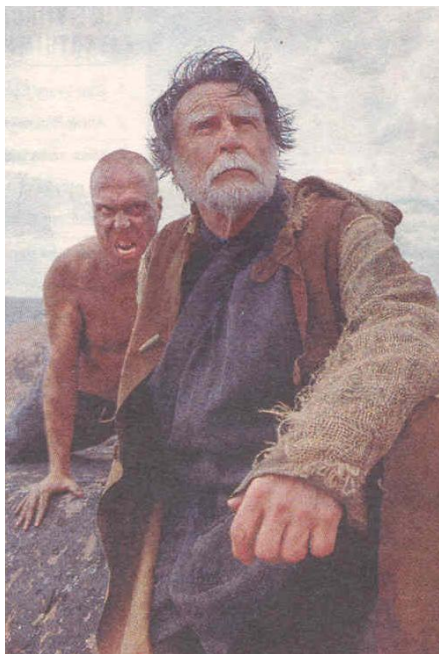
Leskinen denkt na over deze regel: "Ik vind dat hier wordt bedoeld dat er in ons leven veel meer is dan wij kunnen zien. Degene die dit begrijpt is gered, en heeft geen behoefte aan hebzucht voor roem en macht".

Ismo Kallio heeft dit in zijn werk begrepen, deze bescheiden toneelspeler die jaar in jaar uit prachtige rollen speelt, zonder zich zelf hiervoor op de borst te slaan. Hij heeft een eigenschap die alleen de grootste toneelspelers kenmerkt: wanneer Ismo Kallio op het toneel staat vergeten de toeschouwers dat het Ismo Kallio is. De reden hiervan is dat Ismo Kallio niet zich zelf belangrijk vindt, maar alleen zijn werk.

'Myrsky' bleef het testament van Shakespeare en Kallio gaat met pensioen aan het eind van dit jaar. Ik zou graag willen zien wat er uit deze combinatie is voortgekomen.

Kari Takala

(Nederlandse vertaling: Arnold Pieterse)

Paha Taleb... anteeksi, Caliban (Juha Kukkonen, vas.) punoo juonia hyvän Prosperon (Ismo Kallio) päänmenoksi. • De slechte Taleb... pardon Caliban (Juha Kukkonen, links) beraamt een streek tegen de goede Prospero (Ismo Kallio).

In Memoriam consul Robert Key

De voormalige Finse consul en voorzitter van de Vereniging Nederland-Finland, Robert Key, is op 22 juli 2002 na een langdurige ziekte overleden.

Robert Key moet wel de jongste Finse consul aller tijden geweest zijn toen hij, 25 jaar oud, in 1949 tot consul in Amsterdam werd benoemd. En hij is waarschijnlijk ook de consul die het langst Finland heeft gediend – in totaal 45 jaar. Tot 1963 was dat als vice-consul en daarna als honorair consul tot 1994, toen hij 70 jaar werd, de leeftijd waarop consuls met pensioen gaan.

Robert Key kwam uit een bekend Amsterdams geslacht van houthandelaren dat al generaties lang zaken met Finland had gedaan. Zijn vader, tevens consul-generaal van Finland in Amsterdam, stuurde zijn zoon naar Finland om ter plekke de Finnen te leren kennen. Tijdens zijn stage van een jaar bij het houthandelbedrijf Rosenlew en Veitsiluoto in Pori leerde hij niet alleen alle knepen van het houtvak (beginnend op een bedrijf waar hout werd gesorteerd in de rivier Kokemäenjoki) maar verwierf bovendien kennis van de Finse en Zweedse taal, waar hij later als consul veel nut van had.

Deze kennis kwam ook goed te pas toen hij tot voorzitter van de Vereniging Nederland-Finland werd benoemd. In deze functie, die hij ruim 9 jaar lang (1982-1992) vervulde, heette hij de gasten bij feesten en andere gelegenheden steevast in drie talen welkom: "*Hyvät ystävät*", "Beste vrienden", "*Goda vänner*" en daarna volgde de welkomstrede – ook in mooi Fins uitgesproken. Aan het begin van de bestuursvergaderingen werd eerst het laatste Finse nieuws doorgenomen en, doordat de voorzitter graag mocht uitpakken met een smakelijke anekdote, werd het meestal laat. Maar niemand vond dat erg want het was steeds erg gezellig.

Robert Key was een hartelijk en innemend mens met gevoel voor humor, eigenschappen, die in zijn functie als consul, goed te pas kwamen. Hij heeft veel voor Finland en de Finnen gedaan. Vooral in de 50er en 60er jaren had hij het druk. Finse vrachtschepen verbleven vaak dagen achtereen in Nederlandse havens, ook in Amsterdam. Terwijl de vracht werd uit- of ingeladen zochten Finse zeelui uiteraard vertier, veelal op de Zeedijk, wat nogal eens problemen opleverde. Dat betekende veel werk voor de consul, ook omdat de ambassade destijds een veel kleinere bezetting had dan nu. Omdat Robert Key ook hun taal sprak kon hij veel voor de Finnen betekenen. Hij werd menigmaal door de politie te hulp geroepen bij benarde situaties: eens voor een Fin die in de gevangenis was terechtgekomen en die zo zenuwachtig was dat hij sigaretten opat in plaats van te roken, dan weer een zeeman die beweerde geen alcohol te hebben gedronken toen hij al meer dan 15 glazen bier op had.

Zo zullen er nog veel Finnen rondlopen die goede herinneringen aan Robert Key bewaren, maar ook veel Nederlanders die Finland een warm hart toedragen, zullen met weemoed en dankbaarheid aan deze steeds goed gehumeurde mens terugdenken.

Ons medeleven gaat uit naar zijn vrouw en kinderen.

Tijdens de crematieplechtigheid heeft oud-bestuurslid Evert Schut de verdiensten van de oud-voorzitter van onze vereniging breed uitgemeten.

Terttu Jansen-Heikurainen

In Memoriam konsuli Robert Key

Entinen Suomen konsuli ja Alankomaat-Suomi -yhdistyksen puheenjohtaja, Robert Key, kuoli 22. heinäkuuta 2002.

Robert Key oli varmaan kaikkien aikojen nuorin Suomen konsuli, kun hänet 25 vuotiaana vuonna 1949 nimitettiin Suomen varakonsuliksi Amsterdamiin. Todennäköisesti hän hoiti konsulinvirkaa myös pisimmän ajan – yhteensä 45 vuotta – vuoteen 1994 saakka, jolloin hänelle 70 vuoden ikäisenä myönnettiin ero eläkeikään päästyään: vuonna 1963 hänelle oli myönnetty kunniakonsulin arvonimi.

Robert Key oli syntyisin tunnetusta amsterdamilaisesta kauppiassuvusta, joka jo monen sukupolven ajan oli käynyt puutavarakauppaa Suomen kanssa. Hänen isänsä, silloinen Amsterdamin Suomen pääkonsuli, lähetti poikansa vuodeksi Suomeen, tutustumaan paikan päällä suomalaisiin olosuhteisiin ja puutavara-alaan. Oppivuotensa aikana Porissa Rosenlewin ja Veitsiluodon puutavarayhtiössä hän perehtyi puutavaratuotannon eri aloihin ja joutui aluksi töihin Kokemäenjoen suuhun tukkien lajittelualtaalle. Suomessa oleskelunsa aikana hän oppi myös suomen ja ruotsin kielen, mistä hänellä myöhemmin konsulin toimessa oli paljon hyötyä.

Hankittu kielitaito oli myös hyödyksi, kun Robert Key valittiin Alankomaat-Suomi -yhdistyksen puheenjohtajaksi. Yhdeksän vuoden ajan (1982-1992) hän yhdistyksen juhlissa ja muissa tilaisuuksissa poikkeuksetta toivotti yleisön kolmella kielellä tervetulleeksi: ”Hyvät ystävät”, *”Beste vrienden”*, *”Goda vänner”*, minkä jälkeen seurasi tervetuliaispuhe – myös suomenkielisenä. Johtokunnan kokousten alussa vaihdettiin tavallisesti ensin Suomea koskevat kuulumiset ennen kuin päästiin varsinaisten asioiden käsittelyyn. Usein puheenjohtajalla saattoi olla vielä varastossa jokin hauska juttu, eikä kenelläkään ollut mitään sitä vastaan, vaikka vierähtikin iltamyöhäiseen.

Robert Key oli ystävällinen, miellyttävä ja huumorintajuinen ihminen. Näistä ominaisuuksista hänellä oli paljon hyötyä konsulintoimessaan. Hän teki paljon Suomen ja suomalaisten hyväksi. Varsinkin 50- ja 60-luvut olivat kiireisiä vuosia. Suomalaiset rahtilaivat jäivät usein päiväkausiksi Hollannin satamakaupunkeihin, myös Amsterdamiin. Suomalaiset merimiehet etsivät ajankuluketta kaupungilta, useinmiten Zeedijkien kaupunginosasta, mistä saattoi silloin tällöin koitua ongelmia. Se teetti konsulille lisätyötä, sillä suurlähetystö oli tuolloin paljon pienempi kuin nykyajan tehokkaasti toimiva virasto. Amsterdamin poliisilaitos pysyi säännöllisesti suomen kieltä taitavan konsuli Keyn apua, kun suomalaisia oli joutunut kiperään tilanteeseen. Kerran poliisi neuvottomana kutsui hänet avuksi, kun eräs putkaan joutunut suomalainen hermostuksissaan söi herkeämättä savukkeitaan eikä pystynyt lopettamaan; toisen kerran muuan suomalainen merimies taas väitti, ettei hän ollut nauttinut alkoholia, ainoastaan 15 olutta.

Robert Key säilyy monien mielessä ystävällisenä ja avuliaana ihmisenä, joka pitkäaikaisen konsulin toimikautensa aikana toimi suomalaisten hyväksi ja oli aina valmis tukemaan suomalaisten asiaa.

Terttu Jansen-Heikurainen

Het zijn geen sprookjes, het is een bron

Zou Finland, het land en de cultuur van mijn grootmoeder, nog terug te vinden zijn in mijn dagelijkse leven? Soms, zonder dat ik het weet, omdat het nu voor mij zo vanzelfsprekend is. Niet zo lang geleden was een klein groepje Finnen onze gast tijdens de opening van een schilderijen expositie. In een grote ruimte hingen veel werkstukken en er liepen veel bezoekers rond. Aan het eind van de middag zetten we tafels en stoelen neer. Er was soep, brood en kaas. De Finnen mengden zich onder de andere gasten. Ze gingen zitten, aten soep en waren tevreden. Ze woonden al jaren in Nederland, maar dit hadden ze nog nooit beleefd tijdens de opening van een expositie. Dit was nou typisch Fins..., zeiden ze.

Als puber moest ik eens een boom tekenen van een psycholoog. Ik maakte een uitgebreid wortelgestel, daarna de stam met weggesnoeide takken en nog een begin van de kroon. De rest paste niet meer op het papier. De psycholoog vond de tekening niet goed. Ik schrok daarvan, want altijd als ik door het bos liep, dacht ik aan wat er onder de grond gebeurde. Of er net zoveel wortels als takken aan de bomen zouden zitten. Of er soms geesten woonden. Hoe diep je zou moeten gaan om bij het vuur van de aarde te komen. Ik durfde het niet meer aan die psycholoog te vertellen. Ze gaf me een nieuw papier, waarop een vierkant was getekend. Ik moest daar iets van maken en ik tekende tralies, het was een gevangenisraam. "Sta jij binnen of buiten?" vroeg de psycholoog. "Binnen natuurlijk" antwoordde ik en dat was niet het goede antwoord. Vaak was mijn antwoord fout, gelukkig niet als mijn grootvader me iets vroeg, want hij kon luisteren en vertellen. Hij vertelde me over dingen die voor hem belangrijk waren: geschiedenis, natuur, godsdienst, vriendschap, kunst en over de familie. Ik vroeg hem of hij wel eens op iemand anders verliefd was geweest dan op mijn grootmoeder, maar dat was niet zo. Mijn Finse grootmoeder was zo belangrijk voor hem dat haar beeld als een watermerk zat in alles wat hij vertelde. Ze gaf de kleur aan zijn beleving. Ze vormden samen de kroon van zijn levensboom en de sterkste wortel van de mijne. Zo meandert de schat van het leven, kristal van liefde en ervaring, door de generaties. Oude waarden worden meegenomen in een nieuwe stroom.

Ik ben op zoek gegaan naar de bron van verhalen, naar een verborgen geheim. Ik wilde alles weten, alles zien voordat het voorgoed was verdwenen. Ik heb het geordend en dit boek geschreven. Er staan een aantal verhaallijnen in. De historische lijn gaat over het ontstaan van een modern Europa, de worsteling van Finland naar zijn onafhankelijkheid, over het politieke idealisme aan het begin van de twintigste eeuw en over de wereldoorlogen. Het romantische verhaal gaat over de grote en absolute liefde van twee jonge mensen. Het zijn mijn grootouders geworden. Hun geschiedenis is een rode draad door het boek.

De bron van de verhalen en ook de bedding van het boek zijn de zeven dagboeken van mijn Finse overgrootmoeder, Anna Idman. Haar eerste aantekening is gemaakt in november 1911, de laatste is uit 1944. Deze kleine zwarte schriftjes geven een ontroerend en glashelder verslag van een dapper leven. Ze zijn uit het Zweeds vertaald door twee studenten, die er samen een half jaar aan hebben gewerkt.

Katri Schweitzer

(Eerste pagina van de toelichting van het boek "Liefde voor Finland". Een romantisch boek over werkelijke gebeurtenissen. Voorlopig mag het nog niet worden uitgegeven.)

Tarinat, jotka eivät ole satua vaan tiedonlähde

Onkohan omassa arkielämässäni havaittavissa jälkiä isoäitini edustamasta maasta ja kulttuurista, nimittäin Suomesta? Joskus en asiaa varmasti edes itse huomaa, koska se on minusta niin itsestään selvää. Joukko suomalaisia oli jokin aika sitten vierainamme erään taidenäyttelyn avajaisissa. Suurissa tiloissa oli näytteillä paljon töitä, joita lukuisat näyttelyvieraat tarkastelivat. Iltapäivän lopulla haimme esille pöytiä ja tuoleja ja tarjoilimme keittoa, leipää ja juustoa. Suomalaiset vieraat liittyivät muiden seuraan. He istuutuivat, söivät keittoa ja olivat hyvillään. He olivat asuneet jo monta vuotta Alankomaissa, mutta eivät koskaan aikaisemmin olleet kokeneet tällaista näyttelyn avajaisissa. Tällainen kun oli nimenomaan niin suomalaista..., he sanoivat.

Teini-iässä jouduin kerran psykologin pyynnöstä piirtämään puun. Piirsin laajan juuriston, sitten rungon, josta oksat oli katkottu, sekä puun latvuston alaosan. Loput puusta ei mahtunut enää paperille. Psykologin mielestä piirustus ei ollut hyvä. Asia hätkähdytti minua, koska aina metsän läpi kulkiessani mietin, mitä kaikkea maan alla olikaan. Oliskohan puulla yhtä paljon juuria kuin oksia. Saattaisiko maan alla asua henkiä. Kuinkahan syvälle maan sisälle pitäisi tunkeutua ennen kuin tulisi maan sisällä oleva tuli vastaan. En uskaltanut kertoa enää enempää psykologille. Hän antoi minulle uuden paperin, johon oli piirretty neliö. Minun oli jatkettava kuviota jotenkin. Piirsin kalterit, niin että piirustuksesta tuli vankilan ikkuna. "Oletko sinä ikkunan sisäpuolella vai ulkopuolella?" psykologi kysyi. "Sisällä tietenkin" vastasin, mikä ei ollut oikea vastaus. Vastaukseni oli usein väärä, vaikkakaan niin ei onneksi ollut, kun isoisäni kysyi minulta jotain. Hän nimittäin osasi kuunnella ja kertoa. Hän kertoi minulle asioita, jotka olivat hänelle tärkeitä, kuten historia, luonto, uskonto, ystävyys, taide ja perhe. Kysyin, oliko hän koskaan ollut rakastunut kehenkään muuhun kuin isoäitiini. Tähän hän vastasi kieltävästi. Minun suomalainen isoäitini oli hänelle niin tärkeä, että hänen kuvansa kuului ikäänkuin vesileiman tavoin kaiken sen läpi, mitä hän kertoi. Isoäitini kautta isoisäni kokemukset saivat väriä. He yhdessä muodostivat isoisäni elämän puun latvan ja minun puuni vahvimman juuren. Niin kulkee elämän aarre, rakkauden ja kokemuksen muodostama kristalli sukupolvesta toiseen. Uuteen virtaan tulee mukaan vanhoja arvoja.

Lähdin etsimään tarinoiden lähdeä, kätkeytyä salaisuutta. Halusin tietää kaiken ja nähdä kaiken ennen kuin se kaikki olisi lopullisesti hävinnyt. Järjestelin materiaalia ja kirjoitin tämän kirjan. Kirja on jaattu eri osiin. Historiallinen osa käsittelee nykyaikaisen Euroopan syntyä, Suomen taistelua itsenäisyytensä puolesta, poliittista idealismia 1900-luvun alussa ja maailmansotia. Romanttinen tarina on kuvaus kahden nuoren ihmisen suuresta kaiken kumoavasta rakkaudesta. Näistä kahdesta nuoresta tuli myöhemmin isovanhempani. Heidän tarinansa muodostaa kirjani punaisen langan.

Tarinoiden lähde samoin kuin kirjani perusta ovat suomalaisen isoisoäitini Anna Idmanin kirjoittamat seitsemän päiväkirjaa. Ensimmäinen merkintä hänen päiväkirjassaan on tehty marraskuussa 1911 ja viimeinen vuonna 1944. Nämä pienet mustat vihott kertovat liikkuvasti ja selkeästi urheasta elämästä. Kaksi opiskelijaa teki yhdessä töitä puoli vuotta kääntääkseen vihott ruotsista hollantiin.

Katri Schweitzer

(Käännös: Tiina van Leeuwen)

(Kirjan "Rakkaudesta Suomeen" selostuksen ensimmäinen sivu. Kirjassa kerrotaan romanttiseen tapaan todellisista tapahtumista. Kirjaa ei toistaiseksi saada vielä julkaista.)

Bruidjes en pispotten in Fins Turku

Finland staat bij weinig Nederlanders boven aan hun vakantieverlanglijstje. En als het er al op voorkomt, prijken daar waarschijnlijk Helsinki of Lapland. Toch jammer, want er zijn zat andere leuke plekken; zoals Turku, de oudste stad van Finland en nog gezellig ook.

Soms zegt men wel dat een echte Europese stad aan vier dingen moet voldoen: het moet een kasteel, een kathedraal, een marktplaats en een rivier hebben. Als je het zo bekijkt is Turku, op het zuidwestelijke puntje van het Finse vasteland, de enige Europese stad in het land. Eens kijken of die vier zaken ook daadwerkelijk iets te bieden hebben.

Ik begin bij het kasteel waar gidsen op gezette tijden rondleidingen geven en de uitgebreide historie van het kasteel uit de doeken doen. Het lijkt wel een klein Land van Ooit met in ouderwetse kledij uitgedoste dames en heren die rondwaren in de gangen, uitgebreide zalen en gevangenisellen. Ondertussen rennen als ridders verklede kinderen door het kasteel terwijl geduldige gidsen de kids wat proberen bij te brengen.

De verkleedpartij gaat door in de buurt van de kathedraal, die op zaterdag een enorme hoeveelheid bruiloften te verwerken krijgt. Langs de rivier rennen meerdere bruidjes rond in een poging de fotoreportages van hun dromen te maken alvorens naar de kerk te gaan voor de belofte van eeuwige trouw aan de man van hun keuze. Maar het ja-woord moet niet te lang duren, want het volgende trouwlustige paar staat al klaar om in het bootje te stappen.

Met de rivier Aura in zijn midden heeft Turku niet alleen huwelijksbootjes, maar ook verscheidene pontjes en zelfs een stoomboot die richting het nabijgelegen dorpje Naantali tuft. In anderhalf uur kom je bij het kleine dorpje aan dat bekend staat als de zonneshijnstad. Het verbaast me dan ook niet dat ik, zodra ik voet aan wal zet, een fikse regenbui op mijn kop krijg. Zo'n naam is natuurlijk ook wel een beetje de goden verzoeken. Toch is Naantali een leuk plaatsje met kleine, kleurige huisjes en een goede atmosfeer.

Op de terugweg laat ik de stoomboot de stoomboot en ben over de weg binnen 20 minuten weer in Turku alwaar het marktijd is. Tussen de gangbare, meer moderne marktverkopers door staan een paar verkopers van de oude stempel.

Niks mooie uitstallingen en bordjes met aanbiedingen van de week; gewoon een houten bak met een paar vissen waarvan ik met mijn uitermate basiskennis van het Fins (veel verder dan de groet 'hei hei' kom ik niet) niet de prijs kan achterhalen.

In de (ijdele) hoop dat mijn Fins erop vooruit gaat als ik een paar plaatselijke biertjes of wat appelpider op heb, ga ik naar de kroeg. Enkele jaren geleden heeft Turku een paar speciale gebouwen ingericht als bars en daarom zit ik even later achter een drankje in het geschiedenislokaal van een voormalige school. En dan is er de oud-apotheek, waar de doodshoofden nog op de kastjes voor gevaarlijke stoffen staan en de bank waar je nu geen geld, maar een hip drankje kan halen. De vreemdste plek is echter het voormalige openbaar toilet waar de drankgasten, ietwat ongemakkelijk en lacherig, hun dorstige lippen aan aardewerken pispotten zetten. Proost.

Dana den Hertog

(Overgenomen uit Metro van vrijdag 19 juli 2002)

Finse evenementen in 2002 – Suomalaistapahtumat vuonna 2002

17.8.- 29.9.	Lelystad (Nederlands Sportmuseum Olympion, Museumweg 10, ☎ 0320-26.10.10); fototentoonstelling "De Olympische Spelen in Helsinki 50 jaar" • <i>Helsingin Olympialaiset 50-vuotta - valokuvanäyttely</i>
28.9.	Rotterdam (Calypso, Mauritsweg 5, ☎ 010-201.09.99); Jarmo Savolainen Trio with Eric Vloeimans om 21.30 uur (promotie CD "Times like This") • <i>Jarmo Savolainen Trio with Eric Vloeimans klo 21.30 (CD:n "Times like This" julkaisukiertue)</i>
5. - 30.9.	Rotterdam (Finse Zeemanskerk); Navigare Finlandica - schilderijen van Olavi Juutilainen • <i>Olavi Juutilaisen maalauksia</i>
8. - 29.9.	Antwerpen (Fins Cultureel Centrum); tentoonstelling van Kai Ruohonen • <i>Kai Ruohosen taidenäyttely</i>
9.10.- 10.11.	Antwerpen (Fins Cultureel Centrum); kunstnijverheid en design uit Finland - samenwerking in Fiskars (werken van juwelen tot meubels) • <i>muotoilua Suomesta - yhteistyötä Fiskarsissa (18 muotoilijan teoksia koruista huonekaluihin)</i>
5.- 6.10.	Den Haag; Literair Paspoort (uit Finland dichter Tomi Kontio) • <i>Literair Paspoort -runotapahtuma (Suomesta mukana runoilija Tomi Kontio)</i>
6.10	Epe, Landgoed Tongeren; herfstwandeling van de Vereniging Nederland-Finland • <i>Alankomaat-Suomi -yhdistyksen kävelyretki</i>
14.10.- 1.11.	Den Haag (Atrium, Spui 70, ☎ 070-353.36.29); fototentoonstelling "Mijn bos" • <i>"Minun metsäni" -valokuvanäyttely</i>
26.10.	Rotterdam (Engels, Stationsplein 45 A); Finse dansavond door de Ambassade van Finland, het Fins Cultureel Centrum en de Vereniging Nederland-Finland (reserveringen via de secretariaat van de vereniging) • <i>suomalainen tanssi-ilta, järjestäjinä Suomen suurlähetystö, Benelux-instituutti ja Alankomaat-Suomi -yhdistys (varaukset yhdistyksen sihteeriltä)</i>

Nederlandse Aty woont al 11 jaar in Sevettijärvi

Een paar maanden geleden liet onze Finse redacteur, Minna Rätty, mij een artikel zien uit het Finse blad "*Kotiliesi*" (nr. 13/14, juli 2001). Het ging over een Nederlands/Finse familie die vlakbij het noordelijkste puntje van Finland woont aan de oever van het *Sevettijärvi* ("Seveti" meer), niet zo ver van de Noorse grens. De vrouw is Nederlandse, haar meisjesnaam is Aty Bijsterveld, en haar man, Johannes Gerasimoff, is een Fin van Lapse afkomst. Zijn familie, die behoort tot de Koltta Lappen, is zo een zestig jaar geleden vanuit Petsamo (dat aan het eind van de Tweede Wereldoorlog door de toenmalige Sovjet Unie werd geannexeerd), naar het gebied rondom het Sevettijärvi getrokken.

In het artikel stond dat Aty en Johannes elkaar hadden ontmoet tijdens een wintersport-vakantie in Lapland waarbij Johannes een gids was. Aty vertelde dat zij in Nederland een goede baan had bij de gemeente, een leuk huis en een prettig leven. Zij was niet uitgeweest op grote veranderingen. Maar ..., zij was gevallen voor Johannes zijn blauwe

ogen, ondanks dat zij in het begin niet veel met elkaar konden spreken omdat Johannes alleen Fins en Laps sprak. Woordenboeken gingen een grote rol in hun leven spelen en Aty besloot daarom een Finse cursus te gaan volgen op de Zaterdagsschool in de Finse Zeemanskerk in Rotterdam.

Er wonen natuurlijk nogal wat Nederlanders in Finland, maar Servettijärvi, ver boven de poolcirkel, is toch wel een heel afgelegen plek, zeker voor iemand uit het overvolle Nederland. Omdat ik van de zomer rond Juhannus een paar dagen in Lapland was besloot ik Aty te bellen en te vragen of zij mee wilde werken aan een interview voor **Aviisi**.

Zij reageerde een beetje verbaasd toen zij hoorde dat het artikel in *Kotiliesi* ook al in Nederland was doorgedrongen, maar reageerde positief. Zij legde mij via de telefoon uit dat hun huis zes kilometer ten noorden van het plaatsje Servettijärvi ligt, aan het grote meer dat de zelfde naam heeft. Ik moest de weg volgen richting de Noorse grens en dan bij een bruin huis onderaan een helling rechtsaf een onverharde weg ingaan. Het huis, dat aan de oever van het meer staat, bleek gemakkelijk te vinden. De voordeur ging al open en zij kwam enthousiast naar buiten met haar zevenjarig dochttertje Almira en hond Taara. Binnen maakte ik ook kennis met Johannes en hun zoontje Joni (10 jaar).

Aty vertelde mij dat er vorig jaar, behalve in *Kotiliesi*, ook nog een stukje had gestaan over haar en haar familie in het blad "*Monitori*" (februari 2001) en over haar kinderen in het kindertijdschrift "*Lastenmaa*" (november 2001). Zij hebben dus wel in het middelpunt van de belangstelling gestaan. Ook voor de gemiddelde Fin zijn de omstandigheden in het noorden van Lapland, waar de zon 's winters een paar

maanden niet boven de horizon uitkomt, toch wel bar te noemen.

Aty is een enthousiast skister en was voor haar huwelijk veel op wintersportvakantie geweest naar Midden Europa. Op een gegeven moment hoorde zij van skivakanties die al tientallen jaren door een Nederlander, Ernest Dixon, worden georganiseerd naar Lapland. In 1988 ging zij met zo een groep mee en het beviel haar zo goed dat zij in 1989 opnieuw ging. Tijdens deze vakantie ontmoette zij Johannes.

De kinderen bleken heel goed Nederlands te spreken. Op school en met hun vader spreken zij Fins en zij leren op school ook Laps. Hun school is in het plaatsje Servettijärvi. 's Morgens kunnen zij meerijden met de postbus die uit Näättämö, dat vlakbij de Noorse grens ligt, vertrekt en omstreeks half zeven langs komt. Om half drie komen zij dan weer thuis met de schooltaxi. Veel mogelijkheden om vriendjes van school buiten schooltijd te zien zijn er niet, omdat zij zo ver weg wonen. Almira en Joni zijn dus erg op elkaar aangewezen. Zij hebben wel een hele grote tuin aan de oever van het meer met een aanlegsteiger, een boot en een sauna, waar kinderen in Nederland alleen maar van kunnen dromen.

Op mijn vraag of zij nog wel eens heimwee heeft naar Nederland zei Aty dat dit zeker het geval is, ondanks dat zij geniet van de rust in Lapland. Gelukkig hebben zij sinds

een jaar een e-mail en kan zij met haar familieleden en kennissen in Nederland berichten uitwisselen. Ik had ook al op internet gezien dat Joni een eigen website heeft en het bleek dat hij die op school had kunnen maken. Aty vertelde dat zij geen enkel probleem heeft met de donkere tijd in de winter. Wel vindt zij de muggen in de zomer een ramp, maar wonderlijk genoeg, dit jaar waren er geen muggen!

Het kan er 's winters bijzonder koud zijn. Een paar jaar geleden viel bij een temperatuur van 50 graden onder de nul de stroom uit. Ondanks dat zij de kachel met hout stoken, hebben zij elektriciteit nodig voor de pomp om water naar de radiatoren te pompen. Zij moesten al bijna worden geëvacueerd, maar gelukkig kon het probleem toch nog op tijd verholpen worden.

Over een paar weken zou zij met de kinderen voor drie weken naar Nederland gaan, wat een grote gebeurtenis was omdat zij tegenwoordig maar eens in de twee jaar zo een reis kunnen ondernemen. Voor de kinderen is een verblijf in Nederland iets ongelooflijks. Vooral de winkels vinden zij fantastisch interessant. In Servettijärvi is maar één kleine winkel en voor de meeste levensmiddelen moeten zij naar Näättämo rijden, zo een vijfentwintig kilometer naar het noordoosten.

Er leven in deze streek nog veel wilde dieren. Bij de burens, zo een halve kilometer verderop, hadden ze een jaar geleden nog sporen van een beer in de sneeuw gezien. Aty vertelde dat zij niet alleen in het bos durft te wandelen en bessen alleen verzamelt in de buurt van haar huis.

Er wonen in dit gebied bijna geen Nederlanders. Ernest Dixon heeft een huis vlak in de buurt waar hij sinds 1982 gedurende bepaalde periodes van het jaar woont. Dan is er in Inari nog een Nederlander die eigenaar is van een fotozaak en een kampeerterrein, die zij heel sporadisch spreekt. Wel zijn er twee Nederlandse vrouwen die ieder jaar met vakantie naar Servettijärvi komen. Zij kennen de plaats ook door de skivakanties.

Johannes vertelde dat er zo een dertig jaar geleden alleen een weg naar Noorwegen was. Er was geen weg naar het zuiden, naar Inari, dus waren zij, ondanks dat zij in Finland woonden, grotendeels op Noorwegen aangewezen. Elektriciteit is er pas aangelegd in 1975. Het vinden van werk is een probleem voor hem. Deze zomer werkt hij drie maanden bij een visser en helpt mee met het legen van de netten. Voor Aty is het vinden van werk ook erg moeilijk. Zij heeft een bepaalde tijd in een 'baari' en in een winkel gewerkt. Misschien kan zij in de toekomst als kok werken op de school van de kinderen.

Wij hebben nog even met de hond en de poes om het huis gelopen en foto's gemaakt. De kinderen lieten de aanlegsteiger en de boot zien. De natuur rondom het meer is overweldigend. In de verte staken de toppen van de 'tunturi's' (typische Lapse bergtoppen) zich af tegen de horizon. Dit is ook Finland, maar hoe anders is het leven daar dan in Midden- en Zuid Finland, dat hierbij vergeleken dichtbevolkt lijkt. Ik heb het dan nog maar niet over het drukke Nederland!

Arnold Pieterse

Alankomaalainen Aty asuu jo yksitoista vuotta Sevettijärvellä

Parisen kuukautta sitten näytti suomalainen toimittajamme, Minna Rätty, minulle "Kotiliesi"-lehdessä, (numero 13-14 heinäkuu 2001) olevaa artikkelia. Siinä kerrottiin alankomaalais-suomalaisesta perheestä, joka asuu lähellä Suomen pohjoisinta kolkkaa, Sevettijärven rantamilla, lähellä Norjan rajaa. Aviovaimo on hollantilainen tyttönimeltään

Aty Bijsterveld, ja hänen miehensä, Johannes Gerasimoff on Suomen saameja. Johanneksen oma, kolttasaameihin kuuluva perhe muutti kuutisenkymmentä vuotta sitten Petsamosta Sevettijärven seudulle. Petsamo jouduttiin toisen maailmansodan lopulla luovuttamaan silloiselle Neuvostoliitolle.

Lehtiartikkelissa kerrottiin, kuinka Aty ja Johannes olivat tavanneet toisensa talviurheilumalla Lapissa, jolloin Johannes oli toiminut oppaana. Aty kertoi olleensa Alankomaissa hyvässä työpaikassa kaupungin palveluksessa, omistaneensa mukavan asunnon ja nauttineensa hauskaa elämästä. Hänellä ei ollut minkäänlaisia aikeita suuriin muutoksiin. Mutta ... hän ihastui Johanneksen sinisiin silmiin, siitäkin huolimatta, etteivät he voineet jutella keskenään. Johannes puhui ainoastaan suomea ja saamen kieltä. Sana-kirjoista tuli tärkeitä tekijöitä heidän elämässään, ja Aty päätti mennä Rotterdamin Merimieskirkon lauantaikouluun suomen kieltä oppimaan.

Suomessa asuu toki useita alankomaalaisia, mutta Sevettijärvi, etäällä napapiirin yläpuolella, on todella hyvin syrjäinen paikkakunta. Varsinkin kun asianomainen henkilö tulee alkujaan täpötäydestä Hollannista. Koska olin juhannuksen paikkeilla parisen päivää Lapissa, päätin soittaa Atylle kysyen, suostuisiko hän **Aviisi** -lehteen tehtävään haastatteluun.

Aty vastasi hieman hämmästyneenä kuultuaan "Kotiliesi"-lehden artikkelin levinneen Alankomaihin asti, mutta hän suostui haastatteluuni. Hän selitti minulle puhelimesta, että heidän talonsa sijaitsee kuusi kilometriä pohjoiseen Sevettijärveltä, samannimisen järven rannalla. Minun piti ajaa Norjan rajalle kulkevaa tietä, ja sitten ruskean rakennuksen kohdalla mäen alla kääntyä oikealle menevälle soratielle. Talo järven rannalla löytyi vaivatta. Ulko-ovi aukeni jo heti, ja Aty tuli innostuneena vastaan seitsemänvuotiaan Almira-tyttärensä ja Taara-koiran kanssa. Sisällä kohtasin vielä Johanneksen ja heidän kymmenvuotiaan Joni-poikansa.

Aty kertoi minulle, että viime vuonna "Kotilieden" ohella hänestä ja perheestään oli kirjoitus "Monitor"-lehdessä (helmikuu 2001) ja hänen lapsistaan "Lastenmaa"-lehdessä (marraskuu 2001). He ovat siis olleet huomion keskipisteinä.

Myös tavalliselle keskivertosuomalaiselle ovat pohjoisen Lapin olosuhteet vaikeat. Aurinko ei nouse talvella parin kuukauden aikana taivaanranta korkeammalle. Aty on innokas hiihtäjä. Ennen avioliittoaan hän kävi usein talvilomalla Keski-Euroopassa. Hän kuuli kerran hiihtomatkoista, joita alankomaalainen Ernest Dixon jo kymmeniä vuosia järjesti Lappiin. Vuonna 1988 Aty lähti ryhmän mukana, ja matka miellytti niin, että seuraavana vuonna hän lähti uudelleen. Ja sillä matkalla hän tapasi Johanneksen.

Lapset osoittautuivat hyviksi hollanninkielen taitajiksi. Koulussa ja isänsä kanssa he puhuvat suomea, ja he oppivat myös saamenkieltä koulussa. Koulu sijaitsee Sevettijärven keskustassa. Aamuisin he menevät postiauton mukana. Auto tulee läheltä Norjan rajaa. Näätämöstä ja on heidän kohdallaan puoli seitsemältä. Puoli kolmen paikkeilla he palaavat kotiin koulutaksilla. Koska he asuvat niin etäällä, ei lapsilla ole paljonkaan mahdollisuuksia tavata koulutovereita koulun ulkopuolella. Almira ja Joni joutuvat siten olemaan paljon keskenään. Heillä on suuri puutarha järven rannalla laitureineen. Heillä on vene ja sauna, asioita, joista alankomaalaislapset voivat vain uneksia. Kysymykseeni koti-ikävästä Hollantiin Aty vastasi myöntävästi, siitäkin huolimatta, että hän nauttii Lapissa vallitsevasta rauhasta. Onneksi heillä on nyt vuoden ajan ollut sähköposti, jonka avulla Aty voi pitää yhteyttä Alankomaissa asuviin sukulaisiin ja tuttaviiin. Olin jo nähnyt internetistä, että Jonilla on oma verkkosivunsa. Selvisi, että hän oli voinut suunnitella sen koulussa. Aty mainitsi, ettei hänellä ollut ongelmia pimeän talvikauden takia. Mutta

hyttyset kesällä sen sijaan ovat onnettomuus. Kumma kyllä, tänä kesänä ei niitä ole näkynyt.

Talvella saattaa olla hyvinkin kylmää. Parisen vuotta sitten katkesi sähkö - 50 asteen pakkasessa. Vaikka heillä on halkouuni, tarvitsevat he sähköä lämpöpattereihin pumppattavan veden takia. Heitä oltiin jo melkein evakoimassa, kun onneksi tilanne muuttui parempaan päin.

Parin viikon päästä on Atyn tarkoitus matkustaa lasten kanssa kolmeksi viikoksi Alankomaihin. Se onkin suuri tapahuma, koska hän nykyään voi vain kerran kahdessa vuodessa matkustaa. Lapsille Hollannissa käynti on hyvin uskomatonta. Varsinkin kaupat ovat mahdollottoman mielenkiintoisia. Sevettijärvellä on vain yksi kauppa, ja melkein kaikki elintarvikeostokset täytyy tehdä kaksikymmentä kilometriä koilliseen sijaitsevassa Näämässä.

Tällä alueella asustaa useita villieläimiä.

Puolisen kilometrin päässä asuvat naapurit olivat viime vuonna nähneet karhun jälkiä lumessa. Aty mainitsi, ettei yksin uskalla lähteä metsään kävelemään ja poimii siksi marjat vain talon läheltä.

Tällä paikkakunnalla asuu tuskin muita alankomaalaisia. Ernst Dixonilla on mökki lähellä. Siinä hän asuu vuodesta 1982 lähtien joitakin aikoja vuodesta. Inarissa asuu hollantilainen valokuvausliikkeen ja leirintäalueen omistaja. Aty tapaa hänet silloin tällöin. Mutta kaksi alankomaalaisnaista saapuu joka vuosi lomailemaan Sevettijärvelle. He ovat tutustuneet paikkaan myös talviurheilulomalla ollessaan.

Johanneksen kertoman mukaan noin kolmekymmentä vuotta sitten oli olemassa ainoastaan yksi tie Norjaan. Etelään päin, Inariin, ei ollut minkäänlaista tietä. Siksi jouduttiin, vaikka asuttiin Suomessa, käymään Norjassa asioilla. Sähköjohdot vedettiin vasta vuonna 1975. Johannekselle on työn löytäminen ongelmallista. Tänä kesänä hän on ollut kolme kuukautta töissä erään kalastajan luona auttaen verkkojen nostamisessa. Atylla on myös vaikeuksia työn haussa. Hän työskenteli jonkun aikaa paikallisessa baarissa ja kaupassa. Mahdollisesti hän voi tulevaisuudessa toimia keittäjänä lasten koulussa.

Kävelimme koiran ja kissan kanssa asuinrakennuksen lähistöllä ja otimme valokuvia. Lapset näyttivät laiturin veneineen. Luonto järven ympärillä on henkeäsalpaavan kaunis. Etäällä taivaanrannassa siintävät tunturien huiput. Tämäkin on osa Suomea. Kuinka erilaista on eläminen täällä kuin Keski- ja Etelä-Suomessa, joka tuntuu niin tiuhaan asutulta. Puhumattakaan tiuhaan asutusta Hollannista.

Arnold Pieterse

(Käännös: Eeva Kriek-Tuovinen)

Carl Ludwig Engel, architect en emigrant

In het begin van de tachtiger jaren waren de vliegtuigen naar en van Helsinki vaak maar half vol. Tijdens de vlucht kon je je benen strekken door heen en weer te lopen in het gangpad. Je maakte een praatje met de stewardess en ging weer zitten. Dat is er

tegenwoordig niet meer bij. De toestellen zitten altijd vol en de stewardess heeft het druk met het uitserveren van kleffe sandwiches. Tijd voor een praatje heeft zij niet.

Het reizen verandert steeds. Vijftig jaar geleden was een vliegreis een met luxe omgeven belevenis voor de happy few. Tegenwoordig voel je je als vliegreiziger als een mier in een verstoorde mierenhoop. Een paar honderd jaar geleden was reizen nog geen massasport. Reizen was duur, omslachtig en bepaald niet comfortabel. 'Even op en neer naar Helsinki' was er niet bij. Dat gold ook voor de architect Carl Ludwig Engel, die in het begin van de negentiende eeuw in Helsinki woonde en werkte en die je de godfather van de Finse architectuur zou kunnen noemen. Onlangs las ik een verzameling brieven van Engel. Brieven die een goed beeld geven van de tijd waarin hij leefde en werkte. Boeiende lectuur omdat geschiedenis en persoonlijk leven hand in hand gaan.

Carl Ludwig Engel is de architect van al die prachtige classicistische gebouwen in het centrum van Helsinki, zoals de Lutherse domkerk, het regeringsgebouw aan het Senaatsplein, het hoofdgebouw van de universiteit, de universiteitsbibliotheek en vele andere. Hij was een Duitse architect die in Berlijn gestudeerd had en in 1816 via Tallinn en St. Petersburg naar Helsinki kwam. Zijn opdrachtgever was de Russische Tsaar Alexander II die van Helsinki een echte hoofdstad wilde maken. Voor Engel was het ontwerpen en realiseren van zoveel belangrijke gebouwen een vererende en uitdagende opdracht. Hij nam de opdracht aan wetende dat hij daarmee vast kwam te zitten in een uithoek van de beschaaft wereld. Regelmatig probeerde hij weg te komen uit Finland. Hij wilde zijn familie en vrienden zien. Hij wilde ideeën uitwisselen over architectuur en bouwen, want hij voelde zich geïsoleerd en dat was hij natuurlijk ook. Ook klaagt hij in zijn brieven over de ontoereikendheid van zijn salaris. Extra uitgaven, zoals een bootreis op en neer naar Lübeck, kon hij zich niet veroorloven. Het lukte hem nooit zich te ontworstelen aan zijn min of meer zelf gekozen verbanningsoord. 's Zomers was het weer goed en zou het mogelijk zijn geweest naar Duitsland te zeilen maar in de zomer moest er gebouwd worden en diende hij toezicht te houden op de bouwplaats. In de winter kon er niet gereisd worden over de dichtgevroren zee. Zijn reismogelijkheden waren in het voorjaar of in het najaar het beste, maar in die tijd waren de schepen afhankelijk van de windrichting en die was lang niet altijd de goede kant op. Daarnaast speelde ziekte en dood een belangrijke rol in zijn leven. Ziek zijn kostte veel meer tijd dan tegenwoordig, vrouwen waren vaak zwanger en baby's en kinderen waren ziek of gingen dood. Redenen te over om niet van huis weg te kunnen.

Het boek met de verzamelde brieven van Engel werd uitgegeven in 1989. De uitgave hield verband met de herdenking in 1990 van Engels overlijden in 1840. Het gaat om de correspondentie met drie mannen. Een daarvan is de boekverkoper Meyer, die in Turku woonde en die Engel vooral van vakliteratuur voorzag. De ander, Herrlich, was een oude studiegenoot in de architectuur en een goede vriend. Aan hem zijn de meeste brieven gericht. De derde, zijn neef Jacobi, is een zoon van Engels zuster, die in Berlijn werkte als meestersmetselaar en die daarmee in de voetsporen van Engels vader trad.

De vroegste brieven dateren uit 1813. Engel woont en werkt dan in Tallinn. Het zijn slechte tijden. De veldtocht van Napoleon naar Rusland is nog maar kort geleden op een catastrofe voor de Fransen uitgedraaid en de economische toestand in Estland, dat dan nog deel uitmaakt van het Russische rijk, is slecht. Engels spaarcenten dreigen op te raken en dat is een belangrijke reden, naast het uitdagende van de opdracht, om naar St. Petersburg te gaan en in dienst van de tsaar te treden.

Eenmaal in Finland gekomen krijgt hij het druk met interessant werk. Een van de eerste opdrachten is het sterrenkundig observatorium in Turku. Een opdracht die hij in competitie weet af te snoepen van een Italiaanse en een Russische architect. Ook begint hij al gauw met een groot kazernecomplex in Helsinki.

Engel raakt onder de indruk van de manier waarop de Russen grote kachels bouwen, waarin de rook via allerlei kanalen naar buiten wordt geleid en die de vertrekken verwarmen middels warme lucht. Dit soort kachels is veel effectiever dan soortgelijke Duitse kachels en in zijn correspondentie komt hij hier verschillende malen op terug. Hij stuurt technische tekeningen naar zijn vriend, probeert hem over te halen een dergelijke kachel in Duitsland te bouwen en denkt daarmee ook iets extra's te kunnen verdienen. Hij publiceert zelfs artikelen over dat onderwerp in een Duits tijdschrift.

In zijn correspondentie met Herrlich discussieert hij ook regelmatig over architectuur. Engel en zijn collega's werken in een tijd dat er in de architectuur wordt teruggegrepen op gebouwde voorbeelden uit het verleden. De discussie gaat onder andere over de stijl waarin een bepaald openbaar gebouw gerealiseerd moet worden. Engel hangt het classicisme aan, dat teruggaat op de oude Griekse en Romeinse architectuur. Veel van zijn Duitse collega's laten zich juist inspireren door de gotiek. In zijn brieven kraakt Engel menige kritische noot over zijn Duitse collega's. Ook stuurt hij Herrlich kopieën van zijn ontwerpen en voorziet die van uitgebreide toelichtingen. Naast deze onderwerpen schrijft hij over zijn persoonlijk leven, over de geboorte van zijn kinderen en over de ziektes van zijn vrouw en van hemzelf. In een van zijn brieven schrijft hij over zijn plantenkas waarin hij allerlei bloemen en planten kweekt en waaraan hij veel tijd en zorg besteed.

Vaak geeft hij zijn brieven mee met iemand die hij in zo'n brief bij een vriend of familie aanbeveelt. Gastvriendschap speelt in die tijd een grote rol en aanbevelingen zijn voor reizigers die in een vreemd land een baan of onderdak zoeken van groot belang.

Het woord "heimwee" ben ik niet tegen gekomen in zijn brieven, maar wel meldt hij telkens weer hoe graag hij zijn vrienden en familie eens zou willen ontmoeten. Ook lijkt het hem makkelijker zijn gevoelens te uiten tegenover zijn landgenoten die hem, zo denkt hij, beter zullen begrijpen. Het zijn typisch brieven van een emigrant die, ondanks de waardering die hij in zijn nieuwe vaderland geniet, graag aan familie en oude vrienden zou tonen wat hij allemaal tot stand heeft gebracht. Uiteindelijk is het hem niet vergund geweest Berlijn en zijn familie terug te zien. In 1840 overlijdt hij na een langdurige en slopende ziekte, 62 jaar oud. De inwijding van de door hem ontworpen nieuwe domkerk maakt hij niet meer mee.

Hij was dan wel niet naar Australië of Canada geëmigreerd, Finland bleek al ver genoeg om 'even op en neer' onmogelijk te maken. Wat dat betreft hebben wij het tegenwoordig heel wat makkelijker. 'Even op en neer' is niet echt een probleem. Verkassen van het ene land naar het andere blijft daarentegen moeilijk. Daar zit meer aan vast dan de reis alleen. Dat weet iedereen die lang in de vreemde woont of gewoond heeft.

Voor wie zelf het brievenboek van Engel wil lezen: "C.L. Engel", uitgegeven door Helsinki Seura in 1989, samengesteld door Mikael Sundman, ISSN: 0421-2835, ISBN:951-9418-05-9. De brieven zijn oorspronkelijk in het Duits geschreven en vertaald in het Fins. In het boek zijn beide versies opgenomen.

Carel van Bruggen

Carl Ludwig Engel, arkkitehti ja emigrantti

Kahdeksankymmentäluvun alussa olivat lentokoneet Helsinkiin ja takaisin vain puoliksi täynnä. Lennon aikana voi hyvin oikoilla jalkojaan kävellen käytävällä edestakaisin. Lentoemännän kanssa saattoi jutella, ja sitten taas istua paikoillaan. Tänä päivänä se ei enää ole mahdollista. Koneet ovat aina täynnä ja lentoemännällä on kiire että ehtisi tarjoilla kaikille pehmenneet voileivät. Ei ole aikaa jutteluille.

Matkanteko muuttuu jatkuvasti. Viisikymmentä vuotta sitten oli lentomatka luksuskokemus vain joillekin harvoille. Nykyään tuntee lentomatkustajana itsensä muurahaiseksi söhityssä muurahaiskeossa. Pari sataa vuotta sitten ei matkustaminen todellakaan ollut mitään massaurheilua. Matkustaminen oli kallista, pitkälistä ja vailla kaikkea mukavuutta. 'Pistäytyminen Helsingissä' ei tullut kuuloonkaan.

Tämän koki myös arkkitehti Carl Ludwig Engel, joka 1800-luvun alkupuolella asui ja työskenteli Helsingissä ja jota voidaan pitää suomalaisen arkkitehtuurin kummisetänä. Luin hiljattain kokoelman Engelin kirjeitä, jotka antavat hyvän kuvan ajasta, jolloin hän eli ja työskenteli. Kiehtovaa lukemista, jossa historia ja ihmisen elämä käyvät käsi kädessä.

Carl Ludwig Engel on kaikkien Helsingin keskustan upeitten klassisististen rakennusten arkkitehti. Hänen suunnittelemaansa ovat Senaatintorin ympärillä olevat Tuomiokirkko, Valtioneuvoston rakennukset, Yliopiston päärakennus ja kirjasto sekä monet muut. Hän oli saksalainen arkkitehti, joka oli suorittanut opintonsa Berliinissä ja joka tuli Helsinkiin v. 1816 Tallinnan ja Pietarin kautta. Hänen työnantajansa oli Venäjän tsaari Aleksanteri II, joka halusi tehdä Helsingistä oikean pääkaupungin. Engelille oli niin monien tärkeitten rakennusten suunnittelu ja toteuttaminen haastava ja kunnioitusta tuova tehtävä. Hän otti työn vastaan tietäen, että hän sen myötä olisi sidottuna sivistyneen maailman äärimmäiseen nurkkaan. Hän yritti moneen otteeseen päästä pois Suomesta. Hän halusi nähdä sukulaisiaan ja ystäviään. Hän halusi vaihtaa ajatuksia arkkitehtuurista ja rakentamisesta, sillä hän tunsii itsensä eristetyksi, ja niin hän tietysti olikin. Hän valittiin kirjeissään myös palkkion riittämättömyydestä. Hänellä ei ollut varaa ylimääräisiin kuluihin, kuten laivamatkaan Lyypekkiiin ja takaisin. Hänen ei onnistunut koskaan paeta enemmän tai vähemmän itse valitsemastaan karkoituspaiakasta. Kesäisin oli sää hyvä ja olisi ollut mahdollista purjehtia Saksaan, mutta silloin rakennettiin ja hänen piti valvoa töitä. Talvella ei voinut matkustaa jäätyneen meren yli. Hänelle olisi parhaiten sopinut matkustaa keväällä tai syksyllä, mutta siihen aikaan olivat laivat riippuvaisia tuulen suunnasta eikä se läheskään aina ollut sopiva. Lisäksi oli sairaudella ja kuolemalla tärkeä rooli hänen elämässään. Sairastaminen oli silloin paljon pitkälistempää kuin nykyään, naiset olivat usein raskaana ja vastasyntyneet ja lapset sairastelivat tai jopa kuolivat. Siinä kosolti syitä olla pakotettu pysymään kotona.

Kirja Engelin kootuista kirjeistä on julkaistu vuonna 1989. Vuonna 1990 oli kulunut 150 vuotta Engelin kuolemasta, ja kirja julkaistiin sen muistoksi. Kirja sisältää Engelin kirjeitä hänen kolmelle ystävälleen. Yksi heistä oli kirjakauppias Meyer, joka asui Turussa ja joka toimitti hänelle varsinkin ammattikirjallisuutta. Toinen, Herrlich, oli vanha arkkitehtuuripiskelutoveri ja hyvä ystävä. Hänelle on useimmat kirjeet osoitettu. Kolmas, Jacobi, oli serkku, Engelin sisarenpoika, joka työskenteli Berliinissä muurarimestarina ja joka siten seurasi Engelin isän jalanjälkiä.

Varhaisimmat kirjeet ovat vuodelta 1813. Engel asui ja työskenteli silloin Tallinnassa. Silloin oli huono aika. Napoleonin valloitusmatka Venäjälle oli vasta hiljattain päättynyt

ranskalaisten tappioon, ja taloudellinen tilanne Eestissä, joka kuului silloin vielä Venäjän valtakuntaan, oli heikko. Engelin säästöt uhkasivat loppua, ja se olikin yksi tärkeä syy, haasteellisen työtarjoituksen lisäksi, lähteä Pietariin ja astua tsaarin palvelukseen. Heti tultuaan Suomeen hän sai mielenkiintoisia tehtäviä. Eräs ensimmäisistä töistä oli Turun tähtitieteellinen observatorio, toimeksianto, jonka hän onnistui voittamaan kilpaillen italialaisen ja venäläisen arkkitehdin kanssa. Pian hän aloitti myös suuren kasarmikompleksin suunnittelun Helsinkiin.

Engeliin teki vaikutuksen tapa, jolla venäläiset rakensivat suuria lämmitysuuneja, joissa savu johdetaan ulos erilaisten kanavien kautta ja jotka lämmittävät huonetilan kierrättämällä ilmaa. Tällaiset uunit ovat paljon tehokkaampia kuin vastaavat saksalaiset uunit, ja kirjeissään hän palasi aiheeseen erinäisiä kertoja. Hän lähetti teknisiä piirustuksia ystävälleen, yritti saada hänet rakentamaan tällaisen uunin Saksassa ja siten ajatteli myös voivansa itse tienata vähän ylimääräistä. Hän jopa julkaisi tästä aiheesta kirjoituksia saksalaisessa aikakauslehdessä. Kirjeenvaihdossaan Herrlichin kanssa Engel keskusteli myös säännöllisesti arkkitehtuurista. Hän ja hänen kollegansa tekivät tätä aikana, jolloin arkkitehtuurissa tukeuduttiin menneisyydessä rakennettuihin esikuviin. Keskustelu kävi muun muassa tyylistä, millä jokin määrätty julkinen rakennus piti toteuttaa. Engel pitäytyi klassisismissa, joka sai juurensa vanhasta kreikkalaisesta ja roomalaisesta arkkitehtuurista. Monet hänen saksalaisista kollegoistaan saivat inspiraationsa gotiikasta. Kirjeissään arvosteli Engel kriittisesti monia saksalaisia kollegoitaan. Hän lähetti myös Herrlichille kopioita omista suunnitelmistaan ja varusti ne laajoilla selityksillä.

Paitsi suunnitelmistaan kirjoitti hän myös omasta elämästään, lapsiensa syntymästä sekä omista ja vaimonsa sairauksista. Eräessä kirjeessään hän kertoi kasvihuoneestaan, missä hän kasvatti kaikenlaisia kukkia ja kasveja ja mihin hän uhrasi paljon aikaa ja vaivaa. Usein hän antoi kirjeensä vietäväksi jonkun mukana, jota hän samalla kirjeessään suositeli ystävälleen tai sukulaiselleen. Vieraanvaraisuus oli niihin aikoihin avainsana, ja suositukset olivat arvokkaita matkalaiselle, joka etsi työtä tai majapaikkaa vieraassa maassa.

Sanaa ”koti-ikävä” en ole kirjeissä tavannut, mutta usein ilmoitti Engel, kuinka mielellään hän olisi halunnut taas tavata ystäviään ja sukulaisiaan. Näyttää myös siltä, että hänen oli helpompi ilmaista tunteitaan maanmiehilleen, joiden hän ajatteli paremmin ymmärtävän häntä. Ne ovat tyypillisiä kirjeitä, joilla maastamuuttaja, huolimatta uudessa kotimaassaan nauttimastaan arvostuksesta, haluaa ilmaista kotiväelleen ja ystävilleen, mitä kaikkea hän on saanut aikaan. Loppujen lopuksi hänen ei sallittu enää nähdä Berliiniä ja omaisiaan. Vuonna 1840 hän kuoli pitkäaikaisen ja uuvuttavan sairauden murtamana 62 vuoden iässä. Suunnittelemansa Tuomiokirkon vihkiäisiä hän ei enää ollut näkemässä.

Engel ei ollut muuttanut Australiaan tai Kanadaan, Suomi näytti jo olevan liian kaukana käväistäväksi. Siinä mielessä on elämämme nykyään paljon helpompaa. Käväisy edestakaisin synnyinmaassa ei enää ole ongelma. Sensijaan muutto maasta toiseen on ja pysyy vaikeana. Siinä on kysymys paljon enemmän kuin vain matkasta. Sen tietää jokainen, joka on kauan asunut vieraassa maassa.

Tässä tiedot sille, joka haluaa itse lukea kirjan Engelin kirjeistä: ”C.L. Engel”, kustantaja Helsinki Seura 1989, koonnut Mikael Sundman ISSN: 0421-2835, ISBN: 951-9418-05-9. Kirjeet on alunperin kirjoitettu saksaksi ja käännetty suomeksi. Molemmat versiot ovat kirjassa.

Carel van Bruggen

(Käännös: Pirkko van Bruggen)

...advertentie...

In de voetsporen van Petronella

Het boek over de lotgevallen van Petronella van der Moer in Finland van Mauno Pyhtilä (zie ook [Aviisi](#) 2001–1,2,3) heb ik vorig jaar (met veel hulp) in het Nederlands vertaald en het zal vermoedelijk in het voorjaar van 2003 te verkrijgen zijn in de boekwinkel. Ik wilde nu ook zelf de plaats zien in Lapland waar Petronella in 1949 bij de goudzoekers heeft gebivakkeerd en een glimp opvangen van de route die zij samen met de Finse geoloog Klaus Säynäjärvi door de Lapse wildernis heeft afgelegd.

Afgelopen zomer kreeg ik de kans met Marjatta een aantal dagen in Lapland door te brengen en de sporen van Petronella te volgen.

Petronella's tocht begon bij de Kuttura kruising (zie foto), ongeveer 40 km ten zuiden van Ivalo aan de hoofdweg naar Rovaniemi. Zij was min of meer gevlucht uit Helsinki, waar de politie haar pas had afgenomen in verband met het niet betalen van haar hotelrekeningen. In de bus vanuit Rovaniemi naar het noorden had zij kennis gemaakt met de Finse geoloog Klaus Säynäjärvi die een maand wilde gaan rondtrekken in de Lapse wildernis om grondmonsters te verzamelen. Goud speelde hierbij een belangrijke rol en hij was van plan langs de verschillende goudvindplaatsen te trekken. Petronella kreeg het op één of andere manier voor elkaar dat hij haar meenam, ondanks dat zij elkaar net in de bus hadden ontmoet en Klaus kortgeleden was getrouwd (zijn vrouw was in Helsinki achtergebleven, een jaar eerder had hij met haar in Lapland naar goud gezocht voor hun verlovingssingen).

Kuttura kruising, 2002

Zij liepen eerst drie kilometer naar het huis van de Lapse familie Hirvasvuopio aan de Tolosjoki (Tolos-rivier) en hiervandaan hebben zij de goudvelden bezocht van Kuivakuru en Laanila. Vervolgens hebben zij via Pahaoja aan de Sotajoki (Oorlogsrivier) en Kultala aan de Ivalojoeki (Ivalo-rivier) een afstand van meer dan honderd kilometer afgelegd naar de goudvelden van Lemmenjoki, waar in 1949 een echte 'goldrush' plaats vond.

Wij zijn van de zomer met onze huurauto bij de Kuttura kruising afgeslagen (zie kaartje) en naar het Hirvasvuopio huis gereden bij de Tolosjoki, dat nog steeds bestaat (zie foto op pagina 35). Hoewel het een bijzonder afgelegen gebied is waren er langs deze weg veel caravans te zien van goudzoekers die hier kennelijk stukken terrein hebben gepacht om naar goud te zoeken (in het Fins heet zo'n stuk terrein een 'valtaus'). Het goud zoeken is dus nog steeds een populaire bezigheid en blijkbaar erg lucratief.

Een goudzoeker vertelde ons dat het tegenwoordig nog altijd mogelijk is om in één zomer bijna vier kilo goud te verzamelen. De waarde varieert van zo'n 10 tot 15 euro per gram en er is dus nog een aardig zakcentje aan te verdienen!

Wij zagen op de bodem van de Tolosjoki ook minuscule korreltjes goud glinsteren, maar je kan zulke kleine korreltjes alleen uit het zand spoelen met een '*vaskooli*' (een platte schaal die de goudzoekers voor dit doel gebruiken). Ook worden hiervoor wel houten goten gebruikt. Wij hadden geen *vaskooli* en bovendien mag er officieel alleen naar goud gezocht worden op een *valtaus*, dus voor ons geen goud!

Het is tegenwoordig mogelijk om met een auto naar Pahaoja te rijden maar de weg werd zo slecht dat wij besloten terug te gaan. Wij hebben Petronella's spoor weer opgenomen in Lemmenjoki. In 1949 ging het verkeer naar deze goudvelden nog hoofdzakelijk over water (een afstand van ongeveer 70 km via meren en rivieren) vanuit Inari via Sikovuono, dat ongeveer tien kilometer ten noorden ligt van Inari aan de Leuto-baai. Maar er is nu een asfaltweg naar de Njurgalahti (Njurga-baai) (zie kaartje), die zo'n twintig kilometer stroomafwaarts ligt van Kultahamina ('goudhaven'), de toegangspoort tot de goudvelden van Lemmenjoki. Vanuit de Njurgalahti is het 's zomers twee keer per dag mogelijk om per boot naar Kultahamina te varen. Dit hebben wij gedaan en het was een geweldige ervaring. Wij voeren met de "Sylvia II". Deze open boot, waarin plaats was voor ongeveer achttien personen, was dus naar Petronella genoemd (zij had bij de goudzoekers eerst de naam Sylvia gebruikt), wat dus duidelijk laat zien dat Petronella hier nog steeds een begrip is. In het vakantieoord Saariselkä, ten zuiden van Ivalo, is zelfs een restaurant naar Petronella genoemd (zie foto).

Petronella Restaurant, Saariselkä

Een paar kilometer vanaf de Njurgalahti stroomt de Lemmenjoki door een diep dal dat is omgeven door hoge bergwanden. De oevers bestaan plaatselijk uit kale rotsen, maar zijn over het algemeen toch weelderig begroeid. Op de heenweg moesten wij drie keer uitstappen en een stuk lopen omdat de boot anders een stroomversnelling niet kon passeren. Op de terugweg was dit iets makkelijker en moesten wij maar één keer uitstappen. Omdat wij op de terugweg de stroom mee hadden kon de buitenboord

motor op deze plaatsen uit het water worden gehaald en konden wij met de stroom mee de ondiepe plaats passeren. Na aankomst in Kultahamina hebben wij het vijf kilometer lange pad gelopen dat steil bergopwaarts loopt naar de hut (de '*keskuskämppä*' of 'centrale hut') waar Petronella bij de goudzoekers heeft gewoond en als huishoudelijke hulp heeft gewerkt. De goudzoekers noemen dit de '*hengenahdistusmäki*' (de 'ademnood heuvel'). Sommige van de goudzoekers die in 1949 in de *centrale hut* woonden zijn legendarisch geworden, zoals Heikki Kokko, die een autobiografie heeft geschreven "*Heittiön vaellus*" ("Trektocht van een verstoteling"), en Jukka Pellinen naar wie een bergtop vlakbij de goudvelden in het Lemmenjoki gebied vernoemd is.

Wij hebben het pad afgelopen tot aan de *centrale hut*, die een jaar of vijf geleden drastisch bleek te zijn herbouwd. De ene helft is nu een ruimte voor trekkers die daar één nacht gratis mogen verblijven en de andere helft kan worden gehuurd. De sauna aan de 'Morgamoja' (Morgam-beek), zo'n twintig meter van de hut, was ook niet meer de sauna uit de tijd van Petronella, die toen gebouwd was van turf.

Ik heb ook nog een deel van de 'Pellinen'-berg beklommen vanwaar de 'Petronellan Kukkulat' (de heuvels van Petronella) te zien zijn. De naam is gebaseerd op Petronella's borstpartij en werd gegeven nadat Petronella het land was uitgezet en de goudzoekers, ondanks verwoede pogingen haar terug te halen, de moed hadden opgegeven haar ooit nog eens terug te zien.

Het was een bijzondere ervaring dit afgelegen gebied in Lapland te zien en er waren geen muggen! Twee jaar geleden waren wij in de zelfde periode in Lapland en was het nauwelijks mogelijk de deuren van onze auto open te maken zonder dat er een wolk van duizenden muggen naar binnen vloog. Het voorjaar was dit jaar bijzonder droog in Finland en dit heeft waarschijnlijk een voor ons gunstig effect gehad op de muggenpopulatie. De muggennetten die wij speciaal voor deze boswandeling hadden aangeschaft waren dus overbodig.

Het Lemmenjoki gebied is nog een echt oerbos met omgevallen boomstammen en rendiermos tapijten. Petronella is er een legende geworden en wanneer wij behoren tot diegenen die het vermogen hebben om haar geest te zien (zoals de schrijver van het boek over Petronella, Mauno Pyhtilä, dit stelt) kunnen wij haar nog steeds zien rondwaren. Jammer genoeg weten wij nog steeds niet wat er van Petronella geworden is en of zij nog leeft.

Arnold Pieterse

Petronellan jalanjäljillä

Käänsin viime vuonna hollanniksi (paljon apua käyttäen) Mauno Pyhtilän kirjan Petronella van der Moerin seikkailuista Suomessa (kts. myös [Aviisit](#) 2001–1,2,3). Kirja tulee myyntiin todennäköisesti keväällä. Halusin nyt itsekin nähdä ne paikat Lapissa, missä Petronella vuonna 1949 oleskeli kullanhuuhtojien leirillä samoin kuin osan reitistä, jonka hän kulki suomalaisen geologi Klaus Säynäjärven kanssa Lapin erämaassa.

Kesällä Marjatalle ja minulle tarjoutui tilaisuus olla Lapissa muutama päivä ja seurata Petronellan jalanjälkiä.

Petronellan matka alkoi Kutturin tienhaarasta (kts. kuva Kutturasta vuonna 2002 sivulla [32](#)) noin 40 km Ivalosta etelään Rovaniemelle vievällä päätiellä. Petronella oli enemmän tai vähemmän paennut Helsingistä, missä poliisi oli ottanut hänen passinsa maksamattomien hotellilaskujen johdosta. Linja-autossa Rovaniemeltä pohjoiseen hän tapasi geologi Säynäjärven, joka halusi mennä kuukaudeksi keräämään maanäytteitä Lapin erämaasta. Kulta näytteli tässä tärkeää osaa, ja hänen tarkoituksensa oli kiertää eri kullanhuuhtontaluilla. Petronella sai jollain keinolla Klausin ottamaan hänet mukaansa, vaikka he olivat juuri tavanneet ja Klaus oli tuore aviomies (hänen vaimonsa oli jäänyt Helsinkiin - vuotta aikaisemmin he olivat etsineet Lapissa yhdessä kultaa kihlasormuksiinsa).

Petronella ja Klaus kävelivät ensin 3 km Hirvasvuopion perheen taloon Tulosjoella ja kävivät sieltä käsin Kuivakurun ja Laanilan kullanhuuhtontaluilla. Sitten he kulkiivat Sotajoen Pahaojan ja Ivalojoen Kultalan kautta yli 100 km matkan Lemmenjoen kultamaille, missä vuonna 1949 koettiin oikea "kultaryntäys".

Me ajoimme kesällä vuokra-autollamme Kutturin tienhaarasta Hirvasvuopion taloon, joka on yhä olemassa (kts. kuva talosta vuonna 2002 sivulla [35](#)). Vaikka alue on erittäin syrjässä, tien varrella oli paljon kullanhuuhtojien asuntovaunuja. Kullanhuuhtojat olivat

ilmeisesti varanneet itselleen alueita (valtaus) kullanhuuhtontaa varten. Kullanhuuhtonta on siis vieläkin suosittua puuhaa ja ilmeisesti hyvin kannattavaa. Eräs kullanhuuhtojista kertoi meille, että nykyään on vielä mahdollista saada kokoon yhdessä kesässä noin 4 kg kultaa. Kullan arvo vaihtelee 10 ja 15 eurosentin välillä grammalta ja siten voi siis vielä hankkia mukavat taskurahat!

Me näimme Tolosjoen pohjalla kimaltelevan pikkuruisia kultahippuja, mutta niin pienet hiput voi erottaa hiekasta vain vaskoolilla tai puukourussa. Meillä ei ollut vaskoolia ja sitä paitsi virallisesti kultaa saa etsiä vain valtauksilla, joten ei kultaa meille!

Nykyään on mahdollista ajaa Pahaojaan autolla, mutta tie oli niin huono, että päätimme palata takaisin. Pääsimme uudelleen Petronellan jäljille Lemmenjoella. Vuonna 1949 liikenne näille kultaluueille sujui pääosin vettä pitkin (noin 70 km:n matka järviä ja jokia pitkin) Inarista Sikovuonon kautta (Leutolahdessa, 10 km Inarista pohjoiseen). Nyt siellä on asfalttite Njurgalahteen (kts. kartta sivulla 32), joka on noin 20 km virtaa alas Kultahaminasta, Lemmenjoen kultamaiden portista. Njurgalahdesta on kesäisin mahdollista mennä kaksi kertaa päivässä veneellä Kultahaminaan. Teimme niin ja se oli mahtava kokemus. Matkustimme Sylvia II:lla. Tämä avovene, jossa on tilaa 18 hengelle, oli siis nimetty Petronellan mukaan (hän oli aluksi käyttänyt kullanhuuhtojien luona nimeä Sylvia). Tästä näkee selvästi, että Petronella on täällä vieläkin käsite. Saariselän lomakeskuksessa, Ivalosta jonkin verran etelään, on jopa Petronellan mukaan nimetty ravintola (kts. kuva sivulla 33).

Hirvasvuopion talo 2002

Parin kilometrin päässä Njurgalahdesta Lemmenjoki virtaa syvän laakson läpi, jonka ympärillä on korkeat tunturiseinät. Rannat ovat paikoin paljaita kallioita, mutta yleensä ottaen kuitenkin rehevääkasvuisia. Menomatalla meidän piti poistua veneestä kolme kertaa ja kävellä jonkin matkaa, sillä vene ei muuten olisi päässyt koskesta. Paluumatka oli helpompi ja jouduimme poistumaan veneestä vain kerran. Koska meillä oli paluumatkalla myötävirta, perämoottori voitiin nostaa ylös näissä kohdissa ja voimme ohittaa matalat kohdat virran mukana. Saavuttuamme Kultahaminaan kävelimme 5 km pituisen polun, joka nousee jyrkästi keskuskämpälle, jossa Petronella asui kullanhuuhtojien kanssa auttaen näitä taloustöissä. Kullanhuuhtojat kutsuvat tätä hengenahdistusmäeksi. Joistakin vuonna 1949 kämpällä asuneista kullanhuuhtojista on tullut legendaarisia – kuten Heikki Kokosta, joka kirjoitti autobiografian Heittien vaellus, ja Jukka Pellisestä, jonka mukaan on nimetty tunturinhuippu kultamaiden lähellä Lemmenjoen alueella.

Keskuskämpä on kokenut suuria muutoksia noin viisi vuotta sitten. Yhdestä osasta on tehty tila vaeltajille, jotka saavat yöpyä siellä ilmaiseksi yhden yön, toinen osa on vuokrattavissa. 20 metrin päässä oleva Morgamojan saunakaan ei ole enää Petronellan aikainen turvesauna.

Kiipesin vielä jonkin matkaa Pelliselle, josta näkee Petronellan Kukkulat. Tämä nimi perustuu Petronellan rintoihin ja annettiin sen jälkeen kun Petronella oli karkoitettu maasta ja kullanhuuhtojat olivat menettäneet toivonsa nähdä hänet uudelleen – monista virityksistä huolimatta.

Oli erikoinen kokemus nähdä tämä Lapin syrjäinen erämaa-alue. Eikä siellä ollut hyttysiä! Kaksi vuotta sitten olimme samaan aikaan Lapissa ja oli lähes mahdotonta avata auton ovi ilman että sisään lensi tuhansien hyttysten parvi. Kevät oli ollut Suomessa tänä vuonna erikoisen kuiva ja tällä ilmeisesti oli meille edullinen vaikutus hyttyskantaan. Hyttysverkot, jotka olimme erityisesti tätä erämaamatkaa varten ostaneet, olivat siis tarpeettomia.

Lemmenjoen alue on vielä aitoa aarniometsää kaatuneine puineen ja jäkälämattoineen. Petronellasta on tullut legenda ja jos kuulumme niihin, joilla on kyky nähdä hänen henkensä (kuten Mauno Pyhtilä toteaa), voimme yhä edelleen nähdä hänen vaeltavan erämaassa. Valitettavasti emme vielä tiedä, mitä Petronellasta on tullut - ja elääkö hän vielä.

Arnold Pieterse

(Käännös Auli Snickers-Malinen)

"Nude Adrift"

stadhuis, het paleis van de president en het standbeeld 'Havis Amanda'.

Parituhatta riisuutui taiteen tähden Helsingissä

Helsingin kauppatorilla tehtiin sunnuntaiaamuna historiaa, kun lähes kaksituhatta ihmistä marsi torille ilman vaatteita. Amerikkalaistaiteilija Spencer Tunick toteutti Helsingissä "Nude Adrift – alastoninstallaation". Hän valokuvasi väkeä kaupungintalon, Presidentinlinnan ja Havis Amandan edessä.

(Helsingin Sanomat, 19.8.2002)

Een paar duizend naakte mensen in Helsinki als kunst-object

Op de markt in Helsinki werd zondagmorgen geschiedenis geschreven, toen ongeveer tweeduizend naakte mensen naar de markt opmarcheerden. De Amerikaanse kunstenaar Spencer Tunick organiseerde in Helsinki zijn "Nude Adrift – mas-sanaakt" in Helsinki. Hij maakte foto's van de groep voor het

(Helsingin Sanomat, 19 augustus 2002)

Komt 'ie!

Pesäpallo

Alankomaat–Suomi Yhdistyksen aloitteesta olemme taas viettäneet kaksi todella mukavan urheilullista iltapäivää supi-suomalaisen pesäpallon merkeissä Edessä. Asiasta innostuneita oli tarpeeksi pistämään kunnon pelin pystyyn. Toivottavasti tapamme ensi vuonna samoissa merkeissä! Kiitokset osanottajille!

Fins honkbal

Op initiatief van de Vereniging Nederland–Finland hebben wij weer twee hele leuke, sportieve middagen “pesäpallo” (Fins honkbal) gespeeld in Ede. Wij hadden genoeg enthousiaste mensen om een

echte wedstrijd te organiseren. Hopelijk zien wij elkaar weer bij dezelfde happening volgend jaar! Deelnemers bedankt!

Minna Rätty

Metsänäyttely Haagin kaupungintalolla

“Minun metsäni – Täynnä elämää” -kirjaan pohjautuva valokuvanäyttely Haagin kaupungintalon Atriumissa (Spui 70) 14.10. - 1.11.2002.

Näyttely avoinna: ma, ti, ke, pe klo 07.00 - 19.00
to klo 07.00 - 21.30
la klo 09.30 - 17.00

Hannu Hautalan ja Lassi Rautiaisen valokuvat kertovat suomalaisesta metsätaloudesta ja -teollisuudesta sekä ihmisistä niiden takana. Näyttelyn järjestää Suomen suurlähetystö yhteistyössä Suomen Metsäsäätiön ja Ulkoasiainministeriön kanssa.

Bostentoonstelling in het stadhuis van Den Haag

Een fototentoonstelling, gebaseerd op het boek “Mijn bos – vol met leven”, in het Atrium van het stadhuis van Den Haag (Spui 70) van 14 oktober t/m 1 november 2002.

Openingstijden: ma, di, woe, vr van 07.00 tot 19.00
do van 07.00 tot 21.30
za van 09.30 tot 17.00

De foto's van Hannu Hautala en Lassi Rautiainen gaan over de Finse bosbouw en bosbouwindustrie, alsmede over de mensen die hier bij betrokken zijn. De tentoonstelling wordt georganiseerd door de Ambassade van Finland in samenwerking met de Finse Bosstichting en het Finse Ministerie van Buitenlandse Zaken.

Finland Reishandboek

De laatste editie van het Finland Reishandboek van de Dominicus reeks van Gottmer is herzien door Eeva en Erik Kriek en is in het voorjaar van 2002 verschenen (achtste geactualiseerde druk; ISBN 90 257 3147 3/NUR 512).

Asunto tai huone Groningenista?

Suomalainen tutkijajärjestö etsii asuntoa tai huonetta Groningenista syys-lokakuusta 2002 huhtikuun 2003 loppuun. Olemme kiinnostuneet myös lyhytaikaisemmista vuokrausmahdollisuuksista!

Een woning of een kamer in Groningen?

Twee onderzoekers zoeken een woning of een kamer in Groningen vanaf september-oktober tot april 2003. Wij kunnen ook een kamer/woning voor een kortere tijd huren!

Anu Lahtinen & Harri Kousa ☎ anulah@utu.fi, ☎ +358-40-090.63.53

Avondopleiding Fins in Antwerpen

Op het Centrum voor Taalstudie van het HIVT (Hoger Instituut voor Vertalers en Tolken - Hogeschool Antwerpen) worden al een aantal jaren cursussen Fins gegeven (avondonderwijs). Sinds vorig jaar wordt ook een niveau 3 voor gevorderden georganiseerd in samenwerking met het Fins Cultureel Centrum in Antwerpen.

De cursussen omvatten 60 uur, gespreid over 20 weken m.u.v. vakantiedagen. De lessen starten in de week van 14 oktober. Het aantal deelnemers per cursus is maximaal 20. De docentes gebruiken de zelfde leerboeken als de zomeruniversiteit van Helsinki (Lepämaa-Silfverberg: Suomen kielen alkeisoppikirja en Silfverberg: Harjoituskirja suomen kielen perusopetusta varten). Er wordt begonnen met Nederlands als onderwijstaal, pas vanaf niveau 2 wordt geleidelijk op Fins overgeschakeld.

Meer informatie via: ☎ <http://www.ha.be/hivt/> of telefonisch ☎ +32-9-330.35.40 / Herman Talloen.

Het bestuurslid van de Vereniging Nederland-Finland, Jasiu van Haarlem, en zijn vrouw Kati, hebben op 29 juli 2002 een zoon gekregen, Thomas Johannes. Hartelijk gefeliciteerd namens de Aviisi lezers!

Alankomaat-Suomi Yhdistyksen johtokunnan jäsenelle Jasiu van Haarlemille ja hänen vaimolleen Katille syntyi poika 29. heinäkuuta 2002. Pojan nimi on Thomas Johannes. Sydämelliset onnittelut Aviisin lukijoiden puolesta!

Konferenssitulkkien erikoistumiskoulutus

Turun yliopistossa alkaa helmikuussa 2003 seitsemäs konferenssitulkkien erikoistumiskoulutus. Hakuaika kurssille päättyy 15.10.2002. Lisätietoja koulutuksesta ml. hakulomake löytyy internetsivulta ☎ <http://www.konftulk.utu.fi/>

Optreden van Finse rockband Nightwish

Op 28 augustus trad de Finse rockband Nightwish op in een uitverkocht Paradiso in Amsterdam. Volgens Jacob Haagsma in de NRC lijkt effectbejag het leidend beginsel bij deze band. De klassiek geschoolde zangeres, Tarja Turunen, wordt beschreven als een behendig volksmenster, die op elk willekeurig moment het publiek ritmisch mee kan laten brullen. Het feest was helemaal compleet toen bassist Marco Hietala, een 'viking met ellenlang blond haar en een in tweeën gespleten baard', enkele zangpartijen op zich nam. Het toneelbeeld, met een fantasielandschap op het achterdoek en ventilatoren voor het decoratief wapperen van de haren, paste goed bij de sprookjesachtige sfeer die de band wil uitdragen.

Groet

De redactie ontving van de zomer de nevenstaande Zweedse groet uit Finland.

*"Sauvat mukaan
ulos kävelemään
tosi hauskaa!"*

*"Stokken mee
buiten wandelen
wat gezellig!"*

Suomessa on 45000 ríkasta

Suomessa oli viime vuoden lopussa noin 45 000 ihmistä, joiden sijoitusvarallisuus ilman kiiteistöjä ylitti miljoonan Yhdysvaltain dollarin rajan. Tämä arvio sisältyy Cap Gemini Ernst & Youngin ja Investointipankki Merrill Lynchin maanantaina julkistamaan Maailman varallisuusraporttiin.

(Helsingin Sanomat 18. kesäkuuta 2002)

In Finland zijn 45000 mensen erg rijk

In Finland waren er vorig jaar ongeveer 45000 mensen, die zonder het eigen huis mee te tellen, een vermogen hadden van meer dan een miljoen Amerikaanse dollar. Deze schatting werd maandag gepubliceerd door Cap Gemini Ernst & Young en de investeringsbank Merrill Lynch in het rapport over de verspreiding van rijkdom in de wereld.

(Helsingin Sanomat 18 juni 2002)

Naiset ja miehet Suomessa

Tilastokeskus tilastoi iloksemme perusfaktaa. Otsikon nimisestä kirjasesta löydämme seuraavia tietoja. 100 vuotta täyttäneitä naisia vuonna 2000 oli 230 ja miehiä 38. Ensimmäisen avioliiton solmimisikä oli vuonna 1999 miehillä 30,6 ja naisilla 28,4. Samana vuonna syntyi 57.574 lasta, joista avioliiton ulkopuolella 38,7 prosenttia. Vuonna 1960 ensisynnyttäjät olivat 24.5-vuotiaita ja 39 vuotta myöhemmin 27.6-vuotiaita. Joka neljäs 35-vuotias nainen ei suunnittelekaan perheen perustamista. Perheen keskikoko oli 2.9 henkilöä vuonna 1999. kun se 49 vuotta aikaisemmin oli ollut 3,72.

Alle 55-vuotiaat naiset olivat vuonna 1999 koulutetuimpia kuin miehet. Varsinkin 20-39-vuotiaat naiset olivat saaneet selvästi enemmän koulutusta kuin miehet. Naiset suorittavat lisensiaatin- ja tohtorintutkinnoista 43 prosenttia. Silti naisia professoreista on 18 prosenttia. Työttömistä naisista 20 prosenttia oli korkeasti koulutettu, mutta miehistä 12 prosenttia.

Ammatillisissa oppilaitoksissa sosiaali- ja terveysalaa opiskelevista oli 90 prosenttia naisia, mutta tekniikka- ja liikennealoilla vajaat 20 prosenttia. Yliopistoissa naisaloja ovat farmasia, terveys-, kasvatustieteet ja eläinlääketiede, ja perää pitävät tekniset tieteet. Fifty-fifty ovat lähes kaikki muut alat. Suomessa nais- ja miesammatit ovat muuttuneet hitaasti. Siitä olemme saaneet EU:lta sapiskaa. Naiset sentään siirtyvät miesaloille, mutta miehet eivät huonopalkkaisiin naisammatteihin.

Julkinen sektori on naisistunut ja naisistuu edelleen. Miehistä yksityisen sektorin palveluksessa on 84 prosenttia kun taas naisista 60 prosenttia. Kunnan palveluksessa naisista on 34 prosenttia, mutta miehistä vain 9 prosenttia. Ihmisen hoitoa ei tunnetusti arvosteta -ainakaan palkassa.

Yli 200.000 markkaa ansaitsevista naisista oli 25 prosenttia. Naisten verotettava varallisuus on vain 63,5 prosenttia miesten varoista. Naisten eläkkeistä miehiin verrattuna en viitsi edes kertoa.

Hyvää naistietoa löytyy terveysindikaattoreista. Miehet ovat kaikissa ikäluokissa ylipainoisempia kuin naiset, mutta lihavuudessa erot tasoittuvat. Tilastot kertovat naisten eduksi ruokailutottumuksista: rasvan ja suolan käytöstä, sokerista kahvikupissa. Naiset harrastavat kaikissa ikäluokissa vapaa-ajan liikuntaa miehiä enemmän. Naiset käyvät miehiä enemmän lääkärissä. Terveet elämäntavat palkitaan faktassa: 75 vuotta täyttää naisista 72,8 prosenttia, mutta miehistä vain 42,8 prosenttia.

Rikostilastot ovat synkkiä miehille. Vuonna 2000 rikoksiin syyllistyneistä oli vain 15,3 prosenttia naisia. Murhissa se on 6 prosenttia. Petoksissa, kavalluksissa ja näpistyksissä naisia on noin neljännes. Yhteiskunnallisesta kuuliaisuudesta eli varojen säästöistä tulisi naisia palkita.

Voimme määrittää itsemme joko tilastotyyppiksi tai erilaiseksi naiseksi, mieheksi. Valhe, emävalhe ja tilastosanonta ei sittenkäänpidä paikkaansa. Naisten palkka on 0,82 euroa, kun miehen palkka on yksi euro. Se ei saa olla muuttumaton itsestäänselvyys.

Päivi Setälä

(Helsingin Sanomat 26-6-2002)

Vrouwen en mannen in Finland

Het statistisch centrum heeft een aantal voor ons interessante basisfeiten bekend gemaakt. De hoofdzaken hiervan zijn als volgt. In het jaar 2000 waren 230 vrouwen honderd jaar of ouder en dit gold maar voor 38 mannen. In het jaar 1999 waren bij het sluiten van een eerste huwelijk de mannen gemiddeld 30,6 jaar oud en de vrouwen 28,4 jaar. In het zelfde jaar werden 57.574 kinderen geboren, waarvan 38,7 procent buiten een huwelijkse staat. In 1960 waren de vrouwen bij de geboorte van hun eerste kind gemiddeld 24,5 jaar oud en 39 jaar later was dit 27,6 jaar. Één op de vier vrouwen van 35 jaar was niet meer van plan om een gezin te stichten. Het gemiddelde gezin bestond in 1999 uit 2,9 personen, 39 jaar eerder was dit aantal 3,72.

De vrouwen onder 55 jaar waren in 1999 beter opgeleid dan de mannen van die leeftijd. Speciaal de vrouwen tussen de 20 en 39 jaar waren duidelijk beter opgeleid dan de mannen uit die leeftijdsgroep.

Van diegenen die een '*lisensiaatti*' (Finse academische graad op een niveau tussen de Nederlandse Drs en Dr) of doctorsgraad hebben behaald zijn 43% vrouwen. Van de professoren zijn 18% vrouwen. Van de werkloze vrouwen waren 20% hoog opgeleid, maar van de werkloze mannen was dit 12%.

In de sociale en gezondheidssector zijn 90% van werknemers vrouwen, maar in voor de vakken gericht op techniek en economie is dit maar 20%. In de universiteit zijn de opleidingen met de meeste vrouwen farmacie, medicijnen, pedagogie en diergeneeskunde, bij de technische opleidingen is dit aantal het laagst. Voor bijna alle andere opleidingen is dit fifty-fifty. In Finland verandert er maar langzaam iets in de typische vrouwen- en mannenberoepen. Wij zijn daarom door de EU bekritiseerd. Vrouwen stappen nog wel over naar de mannenberoepen, maar mannen zijn niet erg geïnteresseerd in laag betaalde vrouwenberoepen.

In de publieke sector is het aantal vrouwen hoog en neemt nog steeds toe. Van de mannen werkt 84% in het bedrijfsleven en van de vrouwen 60%. Bij de overheid werkt 34% van de vrouwen en van de mannen maar 9%. Het is bekend dat de zorgsector in het algemeen niet zo wordt gewaardeerd – wat blijkt uit de hoogte van de salarissen.

Van de vrouwen verdient 25% meer dan 35000 euro. Het belastbare vermogen van vrouwen is maar 63,5% van die van de mannen. Ik zal er maar niet aan beginnen om de pensioenen van vrouwen en mannen te vergelijken vanwege de grote verschillen.

De vrouwen scoren beter met betrekking tot gezondheid. Mannen lijden in alle leeftijdsgroepen meer aan overgewicht dan vrouwen, maar de verschillen worden minder. De statistieken tonen aan dat de vrouwen er gezondere eetgewoonten op nahouden met betrekking tot het gebruik van vet en zout en gebruik van suiker in de koffie. In alle leeftijdsgroepen bewegen vrouwen meer in hun vrije tijd dan mannen. Vrouwen gaan vaker dan mannen naar de dokter. De feiten laten zien dat de gezondere manier van leven wordt beloond: 72,8% van de vrouwen worden 75 jaar of ouder, voor wat de mannen betreft is dit maar 42,8%.

De criminaliteitstatistieken zien er voor de mannen slecht uit. In het jaar 2000 werden maar 15,3% van de misdrijven door vrouwen gepleegd. Zij pleegden 6% van de moorden. Voor wat betreft fraude, oplichting en diefstal waren in 25% van de gevallen vrouwen verantwoordelijk. Vrouwen zouden beloofd moeten worden voor hun spaarzaamheid.

De statistieken kunnen op allerlei manieren worden geïnterpreteerd. Maar wanneer een vrouw 0,82 euro verdient, en een man onder de zelfde omstandigheden één euro, dan kan dit toch eigenlijk niet worden geaccepteerd.

Päivi Setälä

(Helsingin Sanomat van 26 juni 2002; Nederlandse vertaling: Arnold Pieterse)

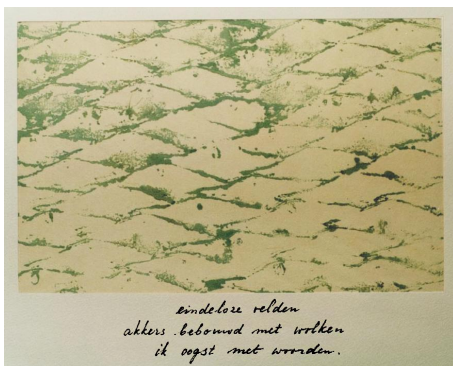
Gedichten / Runoja

Een Finse reis
beschrijven
met oostindische inkt
en allerhande kleur
- en weer de handen
in de wolken wassen -.

Kuvailen Suomen matkaani
tussilla
ja monenlaisin värein
-lähden undelleen liikkeelle-.

Ik zag meren
door gebogen heuvelruggen
verbonden met de wolken.

Näin järviä
joita kumaraselkäiset
yhdistivät pilviin.

Ontkroond het bos
waardoor de wind fluisterde
ontworteld het woud
waarlangs dieren zich repten
het bos
horizontaal
bij de Tunturi.

Riistettynä
metsän oksakruunu
jossa tuuli kuiskaili
katkottuina
korven juuret
joilla kulki eläimet
metsä
vaakatasossa
Tunturin juurella.

Inez van Leeuwen-Meter

(Finse vertaling: Eeva-Marja Stout-Kahila)

Belangrijke adressen – Tärkeitä osoitteita

In Nederland – Alankomaissa:

Ambassade van Finland – Suomen suurlähetystö
Groot Hertoginnelaan 16
2517 EG Den Haag
☎ 070–346.97.54

Finse Zeemanskerk – Suomen Merimieskirkko
's-Gravendijkwal 64
3014 EG Rotterdam
☎ 010–436.61.64
🌐 <http://www.finsekerk.com/>

Fins Verkeersbureau voor de Benelux – Matkailun Edistämiskeskus
☎ 020–201.34.89
🌐 <http://www.mek.fi/nl/>

Suomi-Seura r.y.
Secretariaat: Maire Muller–Rönkkö ✉ speco.muller@wxs.nl
Noorderdreef 196, 2152 AC Nieuw-Vennep
☎ 0252–67.34.44
📠 0252–62.04.83
🌐 <http://www.suomi-seura.fi/>

Finse Zaterdagsschool – Suomalainen Lauantaikoulu

Plaats – Paikka:

Suomen Merimieskirkko
's-Gravendijksewal 64
3014 EG Rotterdam
☎ 010–436.61.64

Informatie – Tiedustelut:

Sinikka Holm–Autere ✉ fundall@wxs.nl
Oude Rijksweg 54–56
4411 SG Rilland
☎ 0113–55.60.11

In Finland – Suomessa:

Nederlandse Ambassade – Alankomaiden suurlähetystö
Pobox 886, 00101 Helsinki
Eteläesplanadi 24A, 00130 Helsinki
☎ +358–9–66.17.37
📠 +358–9–65.47.34

Nederlandse Vereniging in Finland
Secretariaat: Michiel Visser
Korppaanmäentie 11 A 7, 00300 Helsinki
☎ +358–50–531.81.58
✉ nedver@kolumbus.fi
🌐 <http://www.kolumbus.fi/nedver/>

Colofon

De Vereniging Nederland–Finland werd opgericht in het jaar 1923. **Aviisi** is het officiële kontaktorgaan van de Vereniging en verschijnt halverwege de oneven maanden, behalve in de maand juli. Leden van de Vereniging ontvangen **Aviisi** gratis. Naast het verenigingblad beschikt de Vereniging ook over een eigen homepage met actuele informatie omtrent evenementen, een agenda van Finse activiteiten, algemene informatie, een online versie van **Aviisi** etc.

Ledenadministratie, advertenties & secretariaat	Mervi Leveelahti-Harte ☎ vnf@xs4all.nl Dirk Gerhardtstraat 34 3119 BT Schiedam ☎ 010–473.44.08 (ma: 09.00–12.00, di-do: 19.00–21.00) ☎ 010–473.36.08
Redactie & opmaak Aviisi:	Joop Susan ☎ jgsusan@xs4all.nl ☎ 079–343.41.94 🌐 http://www.xs4all.nl/~vnf/aviisi/
Eindredactie Aviisi:	Minna Rätty ☎ s.ruhe@tip.nl Mezquitalaan 59, 1064 NS Amsterdam ☎ 020–610.38.63 Arnold Pieterse ☎ arnoldhp@planet.nl Wilsonstraat 83, 2131 PM Hoofddorp ☎ 023–561.74.83
Homepage VNF:	Hugo Benne ☎ hbenne@freeler.nl Joop Susan ☎ jgsusan@xs4all.nl 🌐 http://www.xs4all.nl/~vnf/
Eindverantwoording:	Het bestuur
Drukwerk:	Drukkerij CombiWerk, Delft
Oplage:	800
Jaargang:	11
Jaar:	2002
Nummer:	4
ISSN:	1566–8452

Het bestuur van de Vereniging Nederland–Finland:

Voorzitter:	Irma Schoemakers-Salkinoja, ☎ 070–346.73.62
Vice-voorzitter:	Arnold Pieterse
Penningmeester:	Harmen Strikwerda, ☎ 033–432.13.24 Reknr: 54.92.86.705, Verg Nederland Finland, Leusden
Secretaris:	Sandra Buskens
Leden:	Anja Guldemonnd-Rautjärvi, Jasiu van Haarlem Pirkko van Bruggen-Hämäläinen

Kopij voor **Aviisi** 2002–5 dient uiterlijk op 19 oktober 2002 in het bezit van het secretariaat van de Vereniging te zijn. Het kan op diskette of per e-mail aan het secretariaat ☎ vnf@xs4all.nl gezonden worden. Kopij kan worden aangeleverd in één van de volgende bestandsformaten: ASCII tekst, Wordperfect, Microsoft Word, RTF of PDF.

